

NASLOV—ADDRESS:
Glasilo K. S. K. Jednote
6117 St. Clair Avenue
Cleveland 3, Ohio
Telephone: Henderson 2918

GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION

OFFICIAL ORGAN

DELO IN ZDRAVSTVO

OF THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION

Kranjko - Slovenska Katoliška Jednota
je prva in najstarejša slovenska bratska podpora organizacija v Ameriki

Posluje že 50. leto

ZA DOSEGO ZMAGE
KUPUJTE VOJNE
BONDE

Postage at Second Class Matter December 12th, 1932, at the Post Office at Cleveland, Ohio. Under the Act of August 6th, 1912. Assessed for Mailings at Special Rate of Postage provided for in Section 1121, Act of October 2d, 1912. Authorized on May 23rd, 1912.

NO. 8 — STEV. 8

CLEVELAND, O., 23. FEBRUARJA (FEBRUARY), 1944

VOLUME XXX — LETO XXX

1894 — 1944

Iz glavnega urada K. S. K. Jednote

Dne 2. aprila leta bo poteklo 50 let od kar je bila K. S. K. Jednota ustanovljena. Leto 1944 je torej "ZLAZOJUBILEJNO" leto K. S. K. Jednote.

V spomin Jednotine 50 letnice je glavni odbor dočil razpis kampanje za pridobitev novega članstva obeh oddelkov. Letošnja kampanja se bo imenovala "ZLAZOJUBILEJNA KAMPANJA K. S. K. JEDNOTE."

Kampanja se bo pričela 1. marca in bo zaključena 30. junija 1944, toda v kampanjo se bo štelo tudi vse one člane in članice, ki bodo sprejeti v Jednoto od 1. januarja do 29. februarja. Z drugo besedo rečeno, v kampanjo se bo štelo vse od 1. januarja do 30. junija 1944 pristopile člane in članice.

Tekma se bo vršila med posameznimi člani in članicami krajevnih društev. Kvota bo izražena v obliki dolarjev novi vpisane zavarovalnine.

Določene so lepe nagrade in izlet v Joliet. Zmagovalec bodo častni gostje glavnega odbora pri polletni seji julija meseca.

V Glasilu prihodnjega tedna bo priobčen kampanjski program. Vsak zaveden član(ica) naj ta program pazno prečita nato pa naj se takoj poda na agitacijsko delo za novo članstvo.

Želeti je, da bi bila "ZLAZOJUBILEJNA KAMPANJA" najuspešnejša v zgodovini K. S. K. Jednote.

Josip Zalar, glavni tajnik.

USPEŠNO PRODIRANJE SLOVENSKE VOJSKE

Nemška kolona pri Kobaridu pogdana v beg

Partizanski glavni stan poroča, da so bile prednje edinice brez prestanka v boju z Nemci. Najtežji boji so v teku v gorah v okolici Kobarida takoj na drugi strani italijanske meje, kjer je bila pogana v beg močna nemška kolona, katero so spremljali tanki.

To je prvič od italijanske kapitulacije lani, da so partizani prodriči v bivši italijanski teritorij.

Titove elastična strategija
Kot izgleda, se maršal Tito poslužuje elastične strategije, pri kateri se kjerkoli mogoče uporablja taktiko presenečenja. En dan udarci v Srbiji, drugič na Hrvaškem, potem zopet v Sloveniji, ampak ost napadov je zmerom naperjena proti vitalnim nemškim strateškim pozicijam.

Iz točasnega komunikeja je razvidno, da so partizanske operacije drugod v Jugoslaviji krajevnega značaja.

VAŽNO NAZNANILO

Vodstvo Rdečega križa v Clevelandu nas je naprosilo za sledično objavo:

"Da bo tudi našim rojakom Slovencem okrog St. Clairja omogočeno vršiti svojo posebno domoljubno dolžnost z darovanjem svoje krvi za plazmo, bo vsakega 25. dne v mesecu v spodnji dvorani SND na St. Clairju imela ena bolničarka Rdečega križa svojo mizo, kjer se lahko prijavite za darovanje krvi. Ta večer je osobito zato pri signalnem oddelku in je prišel na dopust iz Panama, ter tri hčere: Daisy, Alice in Lila. Bodite pokojnici ohranjen blag spomin, prizadetim izražamo naše sožalje."

POLKOVNIK NEDIĆ ZBEŽAL K ZAVEZNIKOM

Bern, Svica.—Iz Budimpešte semkaj došla vest omenja, da je te dni hrvaški polkovnik Nedić z aeroplano pobegnil preko morja v mesto Foggia, Italija in se ondi pridružil zavezničkom. Nedić je bil hrvaški vojaški atačaj pri nemškem generalnem štabu na Hrvatskem.

RAZNE VESTI

BREZSRČNI JAPONCI

London.—Nemška DNB po-ročevalna agencija je dobila iz Tokyo vest, da je te dni preko Vladivostoka tjakaj dospela večja pošiljatev živeža, zdravil in obleke za ameriške vojne ujetnike na Japonskem. Japonske oblasti so pa to pošiljatev zasegle in navajajo vzrok, da se z japonskimi vojnimi ujetniki v Ameriki tudi slabo postopa.

BRITANSKI ČASTNIK HVALI JUGOSLOVANSKE ŽENE

Londonski radio je nedavno citiral častnika angleškega letalstva, ki se je vrnil v Italijo iz Jugoslavije in ki je govoril o jugoslovanskih ženah, borečih se v osvobodilnem armadi.

Častnik se je, kakor pravi londonski radio, zelo pohvalno izrazil o borbeni sposobnosti jugoslovanskih žen. Rekel je:

"Okrog 150 vseh borcev so žene, ki se bojujejo poleg mož. Mnoge izmed njih nosijo ročne granate in uporabljajo lahke strojne puške. V pogledu ženskih vojakov so moralni predpisi zelo strogi. Vsak prestopok je neusmiljeno kaznovan. Na bojišču so možje in žene v boju popolnoma enakopravni."

Dalje prihaja iz Kaira poročilo, da se je zadnje dni na makedonski meji osnovalo več edinice makedonskih partizanov, ki so se pridružili maršalu Titu; večino istih tvorijo ženske. Za večnike vojaške oblasti so zvezdele o štirih junaških Macedonkah, ki so tri dni in tri noči bobe korakale preko gorovja, da so dospele na fronto ondi so se pridružile bojevnikom.

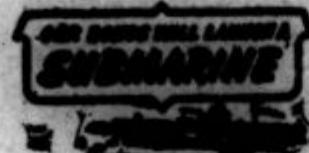
BRITSKE IZGUBE VITALIJI

London.—Premier Churchill je te dni v parlamentu naznaništvo izgube britanske armade v italijanski vojni od 3. septembra, 1943 do 12. februarja t. l. Iste znašajo 7,635 mrtvih, 23,283 ranjenih in 5,708 pogrešnih; skupaj 36,626. Iste zavzemajo samo vojaštvo na suhem, ne na mornarice in zračne sile.

Državni tajnik Sir A. Sinclair je pa naznani izgube britiske in ameriške zračne sile tekom vpadov na severno Evropo v letu 1943. Britiskih bombnikov je bilo v tej dobi izgubljeno 2,369, ameriških pa 997, skupaj 3,336; letos v januarju pa 178 ameriških in 319 britanskih.

NE NASEDAJTE VERIŽNIM PISMOM!

Naš clevelandski poštni mojster J. L. Collins svari občinstvo, da naj ne odgovarja na prejeta verižna pisma, katera se vedno bolj in bolj množijo med ljudstvom za "dobro srečo." Kogar izmed pošiljaljev takih pisem bi se zlatiloto, bo moral plačati tisoč dollarjev globe, ali pa presesti eno leto v federalni ječi; torej pozor pred takimi pismi.

23. Jednotin član padel za domovino

Sgt. Michael W. Protulipac

Etna, Pa.—Sedanja vojna je zahtevala že drugo žrtev iz vrste članov-vojakov našega društva. Prvi je bil naš sobrat Steve Mikan, ki je umrl na bojnem polju dne 10. oktobra, 1943, o katerem sem svoječasno že v Glasilu poročal. Žal, danes moram poročati o ponovnem takem slučaju in sicer, da je naš sobrat Michael W. Protulipac dne 7. decembra, 1943 padel nekje na bojnem polju v Italiji.

Pokojnik je bil sin naše dobro pozname obitelji Michael in Katarine Protulipac, živeče v tem mestu, kjer je bil pokojnik rojen 25. julija, 1915. Komaj štiri leta starega so njegovi starši vpisali v naš mladinski oddelek, leta 1934 je pa prestopal med odrasla.

Osem let je obiskoval tukajšnjo ljudsko šolo, zatem pa tekom štirih let dovršil še višjo šolo. Bil je tako nadarjen učenec, tako je tudi pri šolski gospodarstvu leta 1938 igral na gosli, bil je tudi pevec pri pevskem društvu "Javor" na N. S. Pittsburgh.

On in njegov brat John Michael sta odšla k vojakom 16. septembra, 1941. Bil v tej dobi 20 mesecev in odšel preko morja v Afriko 8. maja, 1943, kjer je bil tri tedne, dokler ni šel v Italijo, kjer je padel za domovino v svojih najlepših mladeničkih letih.

Njegov major general J. A. Ullo, ki je v svoji brzovajki to žalostno vest njegovim staršem sporočil, je med drugim tudi omenil, da je pokojni Sgt. Michael padel zato, da bi zamogli drugi svobodni živeti.

Pokojnikov brat John se tudi nahaja v ameriški armadi nekje v Italiji kot radio operator.

Vedno sta si drug drugemu doslovata; toda neko ni prejel pisma od svojega brata, pač pa od njegovega vojaškega kaplana na naznanihom, da je Michael ubit, zaeno mu je dovolil, da lahko obiše njegov grob.

John je nato res potoval 120 milj dalje, da je našel grob svojega brata, zaeno se je dal slikati klečečega ob grobu in je to sliko poslal domov svojim staršem. (Opomba uredništva: sliko prejeli tudi mi, toda žal, ni dovolj čista za nabavo klijeja).

Poleg žalujčih staršev zapušča pokojnik doma še brata Alberta in tri sestre: Barbaro, Edno in Amelijo; sledinja je že 18 mesecev kot bolničarka pri zračnem koru v Washingtonu, D. C.

Vesti iz slovenskih naselbin

Chicago, Ill.—Ivan Molek, urednik "Prosvete," ki je delj časa v sporu z večino v glavnem odboru SNPJ, ki se ni strinjal z njegovim pisanjem proti sovjetski Rusiji in partizanom in osvobodilnemu gibanju v Jugoslaviji, in ki je bil zadnji čas pod ostro kritiko od strani Jednotinega članstva, je na letni seji glavnega odbora, ki se je vršila predzadnji teden, položil resignacijo.

Urednikova resignacija je bila sprejeta (trije so glasovali proti) in postane veljavna 1. marca letos. Razpisane bodo takoj nominacije za kandidature, nakar glavni odbor izvoli novega urednika.

Vandling, Pa.—Pred šestimi tednimi je po dolgi bolezni umrl Bernard Košir, star 49 let in v Ameriki je bil 32 let. Pred enim tednom je pa umrl Gašpar Kočič, star 81 let in v Ameriki je bil 44 let. Oba sta bila rojena v St. Lovrencu ob Temenici na Dolenjskem. Dne 6. februarja je za pljučno umrl Frank Pancar, star 66 let in doma iz Čateža pri Zaplazu. Zapošča ženo, štiri sinove in tri hčere. — V Lloydellu, Pa., je pred kratkim umrl Geo. Jakopin, star 82 let in rojen v Želimlju pri Ljubljani. V Ameriki je bil vabil 53 let in zapuščen, ženo, štiri sinove, tri hčere, 29 vnukov (sedem jih je pri vojnih) in štiri pravmuke.

Imperisl, Pa.—Nick Bostič, je srečno prestal operacijo. Zdravil se v Sewickleyju, Pa.—Mary Erzen se zdravi doma.

Aurora, Ill.—Mornarični department je sporočil, da je bil korporal Edward J. Kocjan nedavno ranjen v prekomorskih bojnih operacijah.

North Chicago.—Dne 22. jan., je tukaj umrl Marijan Kutzler, roj. Roat, star 56 let. Zapošča moža, tri sinove (eden pri vojnih), dve hčeri, mater, dva brata, sestro in pet vnukov. — Sacramento, Cal.—Dne 27. jan., je tukaj umrl John Jenič, ki zapošča ženo, sina in hčer. — V Eureki, Cal., je 29. jan. umrl Jos. Sajn, star 52 let in rojen v Knežaku pri Starem trgu na Krasu. V Ameriki je bival okrog 30 let in umrl je za pljučno.

Chicago.—Dne 5. februarja je v bolnišnici umrl George Husič, star 48 let in rojen v Adleščih v Beli Krajini. V Ameriki je bil 30 let in zapošča ženo, štiri sinove in pet hčer.

Enumclaw, Wash.—Pred kratkim je tukaj naglo umrl Frances Gorc, starca 81 let. Zapošča hčer Fannie Ramšak, štiri vnukov, dva pravnuka, brata in dve sestre.

Duluth, Minn.—V tukajšnjem bolnišnici St. Mary's je dobro prestala operacijo rojakinja Šterk iz West Dulutha.

Sheboygan, Wis.—Dne 12. t. m. je v bolnišnici v Chicagu umrl vojaš Anton Smrk, star 30 let in rojen tukaj. Strica Samoa je sluzil devet mesecev. Njena

govor truplo je bilo pripeljano v Sheboygan in pokopan je bil na tukajšnjem slovenskem pokopališču po vojaških obredih. Zapošča ženo, starje in pet omoženih sester. — Dalje je umrl Hero-nim Svetlin, star 55 let in doma od nekod na Štajerskem. Zapošča ženo.

Lafleche, Sask., Kanada.—Pred dnevi se je na farmi v tukajšnjem okolici smrtno ponesel Martin Bogataj, doma od Kamnika na Gorenjskem. Padel je z voza, ko so se mu konji splašili in obležal je na mestu mrtve. Bil je samski in tukaj je bival 31 let. Nekje v Združenih državah ima sestro.

John Dovranich, tajnik društva št. 64.

Najstarejša eklethska Slovenka

Mrs. Mary Brince

Bolj malo takih naših rojakinj je širom Amerike, ki bi povsem zdrave in čvrste nosile že nad osem krizev na svojem hrbtu, ali da bi bile stare že čez 80 let. V tem oziru se odlikuje piščarska naseljenka v Evelethu, Minn., znana Brinceva mama, ki je dne 18 februarja letos obhajala svoj 84. rojstni dan; lahko bi menda trdili, da je ta častitljiva ženica najstarejša naša rojakinja in Jednotina v Evelethu, Minn.

Brinceva mama je bila rojena 18. februarja, 1860 in sicer v Crnomlju; njeno dekliško ime je bilo Nemanich; v Ameriki živi že nad 50 let. Njen soprog John Brince je umrl leta 1906 v Evelethu; bil je tudi član društva sv. Cirila in Metoda, št. 59 KSKJ, kakor je še danes živeča ta pokojnikova soproga in sicer že od ustavnitve društva.

Važno je pri tem dejstvo, da Mrs. Mary Brince ni bila še nikdar bolna, torej ni niti centa kake podpore od društva in Jednote prejela. Delegacija zadnje konvencije na Evelethu leta 1938 se gotovo še dobro spominja, ko so bili Brincova mama zbornici neki dan predstavljena in navdušeno sprejeti; tedanje delegatinje so ji podarile tudi lep šopek rož.

Slavjenki je za 84 letnico čestitalo pet njenih otrok: in sicer: Joe, živeč v Kaliforniji; George J., predsednik nadzornega odbora naše Jednote, živeč na Evelethu; Frank, mestni inženir, in Marcus, živeč istotam; hči Mary, ki se je izšolala za učiteljico, živi poročena Vajda iz Chisholm, Minn.

Navedeni samostan je bil že v šestem stoletju porušen

DANASNA

DRUŠTVO SV. JANEZA KRSTNIKA, ST. 20, IRONWOOD, MICH.

S tem naznanjam članstvu našega društva, da bomo imeli skupno velikonočno sv. obhajilo prihodnjo nedeljo, 27. februarja v cerkvi sv. Trojice med sv. mašo ob 7:30.

Kakor znano, je vsakega člana in članice dolžnost, da prejme svete zakramente ob velikonočnem času; upam, da boste to moje naznanilo vse v poštovanju. S pozdravom,

John Schutte, tajnik.

DRUŠTVO SV. LOVRENCA, ST. 63, CLEVELAND, O.

Članstvu našem g. a društva vladljuno naznanjam, da se bo pobiral asesment za tekoči mesec februar v petek, 25. kot običajno od sedmih zvezčer naprej.

Dalje prosim in opominjam članstvo, da naj vsak, kdo še nima na novo izpisane vplačilne knjige, pride omenjeni večer ponjo, kajti jaz ne bom istih prenašal od doma pa v dvorano in zopet domov in to več zaporednih mesecev. Kdo ne more priti sam, pa naj koga drugega pošlje. Prosim vas torek, ne pozabite tega opomina!

S sobraskim pozdravom,

Anton Kordan, tajnik.

DRUŠTVO SV. MIHALJA, BROJ 163, PITTSBURGH, PA.

Cpl. Joseph Ban

Evo donašam sliku, s kojom se ponosi ne samo on, nego i njegovo članstvo našega društva; to jest naš sobrat korporal Joseph Ban, koji je otisao dobrovoljno u američku vojsko 28. septembra, 1942, u Air Force. Sada se nalazi u armadskoj časti kao korporal i Airway operator na Patterson Field, Dayton, O.

Od našeg društva do danas se nalazi u armadi 57 naših mladih bratov ili članov, koji bore se za slobodu i našu domovinu—Ameriku. Sa ovime nam se jest više drugi pokazali, da ga vidimo na sliki kao vojnika. Sigurno da se moramo i sa njima ponositi.

Naš mladi korporal Bane je bio član našeg pomlatka u starosti od jedne godine, a sa 16 godin prestupio med aktive članove pri društvu i KSKJ.

Naš vrlji vojnik jest sin dobre i aktivne rodbine, Johna i Ane Ban, kao isto osam članova ove familije spada kod našeg društva. Slava jim i hvala. Moramo biti ponosni na takoj veliko obitelo. Njegov otac brat John Ban je više 15 godina ne prestano perovodja kod društva. Ova družina se nalazi na 1116 Evergreen Ave., Millvale, Pa.

Cestitamo našemu mlađemu korporalu, i želimo, neka bi ostal ovde, i da bi se na skoro ljubi mir stvorio za sve nas. Sretan povratak, dragi mi braće kaprole. Bog Te živi i moj sobrati pozdrav!

Matt Brozenič, tajnik.

DRUŠTVO MARIJE POMAGAJ, ST. 174, WILLARD, WIS.

Cenjenim članicam našega društva naznanjam, da bomo imeli skupno velikonočno spoved in sveto obhajilo prvo nedelj-

zatem jubileju Jednote spomini vroga valjega.

Hvala Bogu, da smo že tukaj, da se lahko veselimo 17-letnice našega društva in 50-letnice naše Jednote! Zato je naše društvo sklenilo, da praznujemo ta skupni jubilej dne 2. aprila; ob 7. uri bo peta sveta maša za vse žive in pokojne člane in članice našega društva, obenem bomo molili tudi za blagoslov naši podporni materi-Jednoti, ki vrši svoje plemenito delo že pol stoletja.

S koliko v e j e m navdušenjem in veseljem bi se teh obletnic spominali, če bi ne bilo vojnje. Naj nam torej dobrí Bog že enkrat dodeli zopetni svetovni mir, da bi se tudi na tisoče in tisoče naših Jednotnikov članov-vojakov srečno in zmagoslavno d o m o v vrnilo; med temi je tudi 40 fantov in dve dekleti našega društva, razkropjeni v službi Strica Sama po vsem svetu. Za našo sestro Katarino Jamnik vem, da je v Italiji. Sveti Kristina, naša patrona, varuj vse in jih pripelj-zdrave nazaj!

Zaeno prosim cenjeno naše članstvo, da se udeležite prihodnje seje dne 12. marca ob 2. popoldne. Pokažite, da ste rezavzni in dobri člani in članice društva in da vpoštivate 50-letnico naše Jednote!

S pozdravom,
Terezija Zdešar, tajnica.

DOPISI

JOLIETSKE NOVICE

Joliet, Ill.—Dne 15. februarja je po kratki bolezni umrla splošno znana rojakinja Roza-Lija Rus, v starosti 70 let. Pojedna je bila doma iz Krške vase pri Stični na Dolenjskem, rojena Sadar; v Ameriki je prišla leta 1896, takoj v Joliet, kjer se je še isto leto poročila z rojakom Frank Rusom in sta si potem napravila v nekaj letih svoj lastni dom na 822 Summit St., kjer sta živelia ves čas do svoje smrti. Njen soprog je umrl 28. julija, 1942.

Zguba drage matere je težko prisadela hčer Thereso, poročeno Juričič, sinova Franka in Antonia, osem vnukov in več sorodnikov. V stari domovini je imela še tri sestre, če so še žive, se ne ve.

Pojedna je bila pravi vzor dobre slovenske žene in katoliške skrbne matere; svoje otroke je vzgojila v ljubezni do svese vere in do svojega naroda, zato je tudi uživala iskreno spoštovanje hčere in sinov in njih družin vseskozi do svoje smrti. V naselbini jo bomo tudi vsi pogrešali vedno veselo in prijazno Rusovo mater.

Bila je članica Roženvene bratovščine, društva sv. Jožefa, št. 2 KSKJ; društva sv. Ane Katoliških Borštinarjev, in Slovenske ženske zveze.

Pogreb se je vršil dne 16. februarja z sveto mašo zadušnico iz cerkve sv. Jožefa na faru pokopališču. Društva, katerih članica je bila in mnogo prijateljev ter faranov, je nene zemeljske ostanke spremljevalo na zadnji poti k večnemu počitku, kjer bo poleg njenega ljubljenega soproga počivalo in čakala angelske trobente.

Tako je zopet legla v grob ena izmed nenadomestljivih slovenskih pionirik naše fare, kateri bo ohranjen vedno blag spomin med farani cerkev sv. Jožefa. Naj duša te blage slovenske matere sedaj uživa pri Bogu rajske veselje, kateremu je tako zvesto služila.

Bridki prizadetim, hčeri, si novom in ostalim sorodnikom pa izražamo naše globoko sožalje ob bridki zgubi najdražjega bitja, ki so ga imeli in ljubili na svetu.

Naj v tem poročilu še omenim, da sta Mr. in Mrs. Gregor Papesh, 824 Cora St. dobila veselo poročilo od sina Edwarda,

ki se nahaja v vojni službi nekje v Indiji, da je uspešno dovršil svoje študije ter je postal Second Lieutenant. Tako se postavijo naši slovenski fantje v Stric Samov armedi ter pokrajjo, da Kranjska kri nikoli ne "fali."

Poročnik Edward Papesh je član naše Jednote. Naše iškrene čestitke vrlemu slovenskemu vojaku, kakor tudi staršem in sestram!

Michael Hochevar, poročevalec.

IZ URADA PODRUŽNICE ŠT. 2, SANS.

Chicago, Ill.—Prihodnjo soboto zvečer, 26. februarja bo zopet naša redna seja. Člani in članice, pridite zagotovo vse, ravno tako ste vabljeni tudi vse, kateri niste včlanjeni; tukaj zveste veliko zanimivosti.

Na primer na zadnji seji nam je tajnik Mirko Kuhel povedal veliko o delu SANSA in ZOJSA ter o hrabi borbi partizanov v Jugoslaviji. Kateri ste bili na vso veste, kako pazno smo vse sledili njegovim izvajanjem. Na tem mestu v imenu vsega članstva te podružnice, izkrena zahvala bratu Kuhelu, da je kujib svoji veliki zaposlenosti žrtvoval več ur časa in prišel na našo sejo. V soboto zvečer bo pa med nami brat Vincent Cainkar, kateri nam bo zopet gotovo povedal, kaj važnega in zanimivega. Članstvo podružnice ponovno apelira na vas, da pride na te važne seje. Vedite, da z malimi mesečnimi prispevki se veliko pomaga našemu trpečemu narodu, če nas je več skupaj.

Na zadnji seji smo tudi izvolili sledeči odbor za to leto: Predsednik Louis Volk, tajnik John Turk, blagajnik Ludwig Kätz, zapisnikar Frank Teropšič, nadzorniki: Joseph Vreček, Philip Sober in Jennie Volk. Udeležba je bila dobra, upamo, da bo ta mesec še boljša. Naš novi predsednik nam je povedal, da bo otvarjal seje ob dočasnem času, to je ob osmi urici.

Torej odločite se vse, da pride v soboto zvečer zagotovo na sejo in zdaj, po seji bo, kot po navadi, malo prijetne domače zabave. Ludwig Janežič je obljudil, da bo prinesel s seboj svojo harmoniko.

John Turk, tajnik.

VABILO NA SEJO

Chicago, Ill.—Poročano je že bilo, da se je v Chicagu ustavil Združeni Odbor Jugoslovenskih Amerikanov in da se bodo vršile redne seje vsako drugo nedeljo v mesecu. Prihodnja seja se bo torej vršila v nedeljo, 27. februarja, 1944, v Hrvatskem sokolskem domu na 1905 S. Racine Ave. Pričetno ob 2. uri popoldne. Vsa

ko država naj pošlje svoje za-

stopnike, dobrodošli so pa tudi vsi posamezniki, ki so pripravljeni sodelovati pri tem delu.

Torej, udeležite se te seje pri-

hodno nedeljo.

Obenem želim poročati, da ta odbor sklicuje veliki javen shod vseh Jugoslovanov na nedeljo, 19. marca, 1944, ob 2. uri popoldne v American-Brahemian dvorani na 1440 W. 18th St. Vse podrobnosti bodo objavljene pravočasno.

Rodoljubni pozdrav,
John Gottlieb, pomožni tajnik.

Največje in najmanjše na svetu

Najvišja gora sveta je Mount Everest, ki meri 8840 m. Največja globina morja je pri otočkih Filipinovih, in sicer 10,000 m. Mogroče bodo kdaj odkrili še globlje globine. Najdaljši reki sta Mississippi in Missouri 3675 milij, čeprav sta Nil in Amazonska reka skupaj prav tako dolgi.

Izmed stvari, ki so jih naredili ljudje, je Empire State Building v Newyorku največja zgradba, ki ima 102 nadstropja v višini 1250 četrtjevjev, a najmanjša, popolnoma dovršena hiša je

pa najbrž hiša za lutke, ki je last angleške kraljice Mary.

Neki mehanik, Beale, je sestavil električni stroj, ki je le 2 cm dolg. Motor tehta le četrteunce, a se zavrti 12 tisočkrat v minuti in stroj popolnoma v redu deluje.

Največje električne svetilke na svetu uporabljajo za letalske signale. Najmanjše so pa tako majcene, da jih morejo v gumijasti cevi poriniti skozi grlo bolnika, tako da preiščajo zdravniki notranjost želodca in ga fotografirajo. Najsvetijeha luč svetlobe prihaja iz majhne svetlobne točke ali iz čaše orjaškega reflektorja "Sperry". Ta točka je tako svetla, ko lisa iste velikosti na površju sonca. Je pa mnogo zvezd, ki imajo še svetlejšo površino.

Najobčutljivejša znanstvena priprava (instrument) sveta je majhna, brezračna cevka, ki že pokaže električni tok šestih elektronov v sekundi. Ti elektroni so tako majhni in jih je toliko, da bi v kaki navadni svetilki 50 Wattov, na površini velikosti vodne kapljice dali v eni sekundi toliko vode, kolikor je v 100 letih izteče čez slap Niagara.

Največja živeča žival je kit in glede na obseg in težko prekašajo kiti najbrž vse živali, karkoli jih je kdaj živelio na zemlji. More so bili pradavni dinozavri, daljši kot kiti, a njih dolžina je obsegala tudi rep. Se zdaj živijo črvi, ki so nemara tudi 270 milij, kar je tudi največja dolžina kiti. Najmanjše živali dobimo v majcenih živalskih bolezenskih kalah. Nekatere so baje tako majhne, da jih niti z najboljšim drobnogledom ne moremo opaziti. O njih bivanju sklepamo po tem, ker povzročajo kemične in drugačne učinke.

Največji človek je pač irski orjak O'Brien, ki je višji kot 2 metra. Toda Američan Robert Wadlon je bil že tolikšen, ko mu je bilo 15 let. Tudi o drugih poročajo, da so bili še večji kot O'Brien; vendar o drugih nimaščih podatkov.

Najmanjši človek je kiti okostnjak na svetu, je bil samo pol metra velik.

Najmanjši sesalec je pritlika na miška, ki meri 5 cm in dolžino. A vretenčarji imajo še manjšega člana in to je majhna ribica, pandaka, ki živi na Filipinovih; popolnoma dorasla je dolga kmaj 6 milimetrov.

Med rastlinami in cvetjem dobimo najrazličnejše velikosti, od mikroskopičnih bitij do listov Viktorije Regie, ki so široki poleg drugih meter in morejo nositi več otrok.

Najtežji človek je pač neki Kalifornijec, cigar ime ni znano in ki tehta 394 kg. Neki Danjel Lambert, ki je umrl leta 1809., je tehtal 370 kg. Najobilnejša ženska sveta je baje "Little Alphine," ki tehta 350 kg. A znanstveno priznani rekord najdebeljše ženske imata Katarina Smith iz Newyorka, ki je bila kuharica in je leta 1930. umrla 280-kilogramno težka.

Vendar: Vse te veličine in manjšine so neznatne spriče zvezdnega oblaka, ki vsebuje sončni sestav! Pravijo, da je širok 100,000 svetlobnih let, to se pravi, 100,000 let bi bilo luč skozi, dasi napravi svetloba v eni sami sekundi 186 tisoč milij! Ni znano, ali imamo še večje zvezdnate oblake, dasi bi imeli dovolj prostora. Razdalja najoddaljnejših, doslej odkritih meglenih lis do zemelje je 300 milijonov svetlobnih let! Toliko časa je svetloba na potovanju, s katero zdaj teleskopi fotografičajo najoddaljnejše sorodnike.

Glede na majhnost je znanost že daleč preko najmanjših kalin in poznata druga bitja, ki jih je moči videri le z najmočnejšimi drobnogledi. Drobnogledi nam morejo razkriti stvari, ki so tako majhne, da bi jih moralno biti 75,000 v eni vrsti, da bi dosegli dolžino 1 centimetra. Toda nevidni atomi, elektroni in drugi delci snovi so še manjši. Te najdrobnejše stvarce so v primeri s

človekom tolikšne, kot je človek v primeri z zvezdnatim oblakom in meglenimi lisami.

Najglasnejši odmet, ki so ga ljudje sploh kdaj slišali, je bila eksplozija ognjenika Krakataua leta 1883, v morski ozini Sundi. To grmenje so slišali 3000 milijonov v sekundi. — Najglasnejša godba, ki so sploh kdaj slišali, je bila orjaška angleška godba 1000 godbenikov leta 1860. v Londonu. Pravijo pa, da ta hrup godbe ni bil niti za stobiljonski del tako glasan, ko grom, ki ga je povzročil Krakatau. — Najnežnejši glasovi sveta so pa glasovi žuželk, ki bivajo v notranjosti sadežev ali cvetnic.

Najnižji zvok, ki ga uporabljajo pri glasbi, je najnižja nota nekaterih večjih orgel, ki zanima samo 16 krat v sekundi. Stroj je pa časih proizvaja še nižje zvoke, a ne ališimo jih kot zvoki, marveč jih občutimo kot drtenje ozračja. Najvišja nota je v sekundi 5120 krat. To je za dva toni višje ali za 500 nihajev več v sekundi kot najbolj vrečček zvok flavte "pikol."

Vrečček glas ali čirkanje kaže žuželke z

ZAPISNIK

seje slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora,
ki se je vrila 8. januarja 1944 v Chicagu, Illinois

Predsednik V. Cainkar od-
pre sejo ob 6:30 zvečer. Seje
so se udeležili:

V. Cainkar, zastopnik Slo-
venske narodne podporne jed-
note, Josephine Erjavec, za-
stavnica Slovenske ženske zve-
ze, Joseph Zalar, zastopnik Kranjsko slovenske katoliške jednote, Leo Jurjovec, zastopnik Zapadne slovenske zveze, Josephine Zakrajšek, zastopni-
ca Progresivnih Slovenk, John Gornik, zastopnik Slovenske dobrodelne zveze, F. Wedec, zastopnik Društva sv. družine in Fr. Česnik, zastopnik Slovenske moške zveze.

Za zapisnikarico je imenova-
na sestra Zakrajšek.

Nato se vzame na znanje po-
ročilo, da je Slovenska moška zveza izvolila Fr. Česnika, da
je zastopnik pri JPO-SS, ker je
bivši zastopnik C. Benevol radi
slabega zdravja resigniral.
Predsednik mu v imenu odbo-
ra izreče veselo dobrodošel.

Poročilo predsednika

Sledi poročilo predsednika,
ki se glasi:

Kakor vam je znano, JPO-SS ni zboroval od zadnjih pomlad. Kakor sedaj, smo tudi takrat odredili sejo ob priliki zborovanja SANSA. Tako poskušamo hraniti na stroških in pa tu-
di na času, katerega vprito vladajočih razmer nima noben izmed nas preveč na razpolago. Resnično nas je večina do glave zaposlenih drugod in se skoraj ne moremo odtrgati od svojega rednega dela in še manj izgubljati čas s potovanjem. Medtem pa se tudi ni zgodilo nič toliko važnega, da bi bilo absolutno potrebno skli-
cati našo sejo.

Površnim opazovalcem se morda tudi ta dolg presledek med našimi sejami kot znak bregzbrinosti, toda kdo je resno zasledoval naše gibanje, je lahko razvidel, da smo bili dru-
gače prav tako aktivni in v nekaterih ozirih skoraj že bolj kot v dobi pred tem. Vodili smo propagando, kolikor je bilo v danih razmerah mogoče in da je bilo naše delo uspešno, je najboljši dokaz v prejetih pri-
spevkih, kar boste bolj podrobno izvedeli iz poročil tajnika in blagajnika.

Pozabiti oziroma prezreti se ne sme, da se je v tem času morala postaviti na noge in dobro uveljaviti tudi naša osvobodilna akcija ali SANSA, ki je naše dete in ki črpa svoje moči iz ravno istih virov. Delno torej tudi poradi tega nismo mogli biti v aktivnostih za pomožno akcijo bolj glasni. Namen se je priljeno dosegel—SANSA zan-
prej lahko dobro izhaja na svoji lastni moći in za pomožno akcijo bomo v stanu v bodoče delati s toliko večjim zamahom in intenzivnostjo.

Stvar, ki se je pojavila po zadnji seji in bi najbrž postal toliko važna, da bi radi nje moral imeti sejo, če bi se razvijala normalno naprej, je bilo vprašanje nakazila podpore v stari kraj takoj. Rev. Ambrožič je priporočal in se je obrnil do nas s prošnjo, da bi iz naše zbirke dali na razpolaganje ljubljanski škofijski dobrodelni pisarni vsoto \$10,000.00. Ker je v tistem pismu omenjeno, da je poslam po eno kopijo vsakemu zimed vas, mislim, da vam je v spominu, s čim je utemeljil svojo prošnjo. Med dru-

NAJVEČJE IN NAJMANJSE
(Nadaljevanje z 2 strani)

radiomikrofone z rožja in jem-
ključev, da doženejo zmožnost mikrofona.

Znanstveni aparati morejo proizvajati v sekundi po 150 ti-
soč ali celo 200 tisoč nihajev; ta-
ki zvoki so seveda previsoki, da bi jih mogli slišati, dasi jih kake žuželke ali druga bitja mogoče slišajo.

da spada tudi, da sem med tem bil večkrat povabljen za govornika na shodi JPO in nekaterih v zvezi s SANSA ter da sem se vselej odzval. Prav tako sem potrebo pomožne akcije zmeraj poudarjal tudi na prireditvah društva SNPJ.

Poročilo predsednika se vza-
me na znanje.

Poročilo tajnika

Brat Josip Zalar kot tajnik JPO-SS poroča:

Dne 2. junija 1943 je bila iz-
dana poslovница novoustanovljeni podružnici v Coverdale, Pa. Podružnica je dobila štev. 39.

V Herminiju, Pa., je bila ustanovljena podružnica, kateri se je dne 23. junija izdala poslovница štev. 40.

Podružnici štev. 7, St. Louis, Mo., je bila poslovница preklicana 14. julija 1943. Tej podružnici je bila izdana poslovница 9. avgusta 1941. Kolikor je iz poročil razvidno, je uprava podružnice nakolektala nekaj nad \$3600. Od nabранih vstopov ni bilo ničesar poslanega blagajniku JPO-SS, pač je bil denar vložen na neko banko v St. Louis, Mo. Odbor podružnice je določil, da se nabrani denar ne pošlje blagajniku naše pomožne akcije, temveč da ga bo odbor podružnice po končani vojni sam poslat v staro domovino. Ko mi je bilo to naznajeno, sem pisal tajniku podružnice in sem zahteval, da se nabrani denar pošlje blagajniku JPO-SS. Istočasno sem tudi tajnika obvestil, da dokler podružnica posluje pod poslovnično, izdano od JPO-SS, je dolžnost podružnice, da pošlje denar br. Jurjevcu, ker smatram, da je naš odbor za denar odgovoren. Tajnik podružnice mi je odgovoril, da naši zahtevi ne more ustrezti, da je denar volžen na banko in bo poslan po vojni direktno v Jugoslavijo. Pripomniti moram, da so bili v podružnici včlanjeni Slovenci in Hrvati. Ponovno sem pisal tajniku, da se zahteva, da se našemu blagajniku izroči vsaj oni denar, ki so ga Slovenci darovali. Nato mi je tajnik podružnice poslal \$93.35. Ta znesek sem izročil Br. Jurjevcu. JPO-SS je odgovoren ameriškim vladnim krogom za denar, nabran pri posameznih podružnicah in ker podružnica štev. 7, St. Louis, Mo., ni hotela izročiti nabranega denarja našemu blagajniku in ker mi nočemo nositi odgovornosti za denar, ki ne pride v blagajniku. JPO-SS, zato je bila poslovница podružnice štev. 7 dne 14. julija 1943 preklicana.

Skupno število podružnic je 39. Ko je bilo, naznjaneno, da se bo vršila kampanja za zbiranje prispevkov v takozvani "National War Fund," je storjeno vse, kar je bilo mogoče, da bi se tudi za našo pomožno akcijo določila neka vsota. Povedano nam je bilo, da je za vsako narodnost določena samo ena pomožna organizacija in da za Jugoslovane je "The President's War Relief Control Board," Washington, D. C. določil tako zvano organizacijo "American Friends of Yugoslavia."

De 20. maja sem pisal mili-
jonaru Bernardu M. Baruchu, New York, N. Y., ter sem ga prosil, da bi se tudi naše pomožne akcije spomnil in nekaj v ta namen daroval. Odgovoril mi je, da je že dal \$2500.00 "American Friends of Yugoslavia."

Od uprave Waukegan-North Chicago Community Chest smo prejeli nadaljnji \$750.00. Ta-
ko smo od imenovane uprave prejeli skupaj \$1500.00. Za prejeto vsoto smo izredno hvaljeni uradnikom Waukegan-North Chicago Community Chest in posebno pa še bratu Joa. Zorcu, ki je do tega lepega darila pripomogel. Iskrena hvala vsem skupaj.

Dne 22. avgusta se je s po-
sredovanjem jolietske podruž-

nice štev. 1 vršila zelo lepa pri-
reditev. Ta prireditev se je vr-
šila pod pokroviteljstvom čla-
nov "Društva Najsvetješega Imena." Od dobička, ki ga je prireditev prinesla, smo poslali blagajniku Jurjevcu \$550.00. Hvala članom "Društva Naj-
svetješega Imena," kakor tudi vsem, ki so do tega lepega zne-
ska pripomogli.

K stvari govore še drugi in ugotavljata se, s kakšnimi potek-
kočami je povezano zbiranje in pošiljanje obleke; da bi mora-
li imeti svoje prostore za urad-
in za skladišče ter potreben-
oibko itd. Vse to je dandanes težko dobiti in vse je treba do-
bre plačati, mi pa nimamo denarja za to. Končno je sklenje-
no, da se z ustanovitvijo take
centrale odloži še za nekaj ča-
sa, medtem pa apelira na naše
ljudi, naj le pripravljajo oble-
ko za odpošiljatev; prav tako na vse podružnice JPO-SS in
SANSA, da poizvedujejo za
ljudi, ki bi bili obleko in zapi-
sujejo njih naslove, dajejo na-
slove v zadevi in sploh vodijo
nabiralno delo po raznih nasel-
binah. Potreben je, da bo vse
dobro pripravljeno še prej, da
bomo mogli takrat, ko pride
čas, takoj poslati in hitro po-
magati.

V zvezi s tem je sklenjeno,

da se sporoči ljudem, da se za-
hteva od vseh tistih, ki želijo

poslati svojcem, da zapišejo na
zaboj razločno ime in, če mogo-
če, natančen naslov dotičnika,

komur žele, da se izroči. Le na
ta način se bo mogoče ogniti
zmeščavanja in pa tudi neha-
ležnega očitanja, da so posla-
li, pa njihovi niso dobili, kar

ko. Ljudem je bilo povedano,
da bodo prišli po obleko, kakor
hitro se bo pot za pošiljanje od-
pri. Omi priporočajo, da tudi
druge podružnice isto storijo.

K stvari govore še drugi in
ugotavljata se, s kakšnimi potek-
kočami je povezano zbiranje in pošiljanje obleke; da bi mora-
li imeti svoje prostore za urad-
in za skladišče ter potreben-
oibko itd. Vsi soglašajo, da je tak apel na mestu. Kajti iz-
gledi so, da bo pomoč mogoče
dostaviti v doglednem času in
naši v starem kraju so v strašni
potrebi ter z velikim upanjem
glejajo na nas in pričakujejo
izdatne pomoči v našem skla-
du pa je v primeru, kar bi ame-
riški Slovenci lahko izbrali, ne
da bi pri tem bili sami kaj po-
sebno občutljivo prizadeti, vso-
ta veliko premajhna. Sklenje-
no je, da se izda tak apel in
br. Rogelj kot vodja za publi-
citeto, je naprošen, da spet se-
stavi in priobči nekaj takih
apelov.

S tem je rešeno vse bolj važ-
no in ker je že pozna ura, se
predsednik zahvali vsem na-
vzočim za udeležbo in lepo so-
delovanje, želeč, da bi tako le-
po in složno delal še dalje, ker
tako bomo lahko največ stori-
li za to prepotrebno narodno
stvar, nakar zaključi sejo ob
7:30 zvečer.

Vincent Cainkar, predsednik.
Joseph Zalar, tajnik.
Josephine Zakrajšek,
zapisnikarica.

se pri takem poslu rado poja-
vi. Sprejemali bomo seveda tu-
di obleko za ljudi, ki nimajo
svojcev in ki so pripravljeni
prispevati potrebnim neglede,
kdo so.

Zatem se razpravlja o pri-
poročilu predsednika, da se po-
novno izda močan apel za na-
daljnje prispevke za naš po-
možni sklad. Vsi soglašajo, da
je tak apel na mestu. Kajti iz-
gledi so, da bo pomoč mogoče
dostaviti v doglednem času in
naši v starem kraju so v strašni
potrebi ter z velikim upanjem
glejajo na nas in pričakujejo
izdatne pomoči v našem skla-
du pa je v primeru, kar bi ame-
riški Slovenci lahko izbrali, ne
da bi pri tem bili sami kaj po-
sebno občutljivo prizadeti, vso-
ta veliko premajhna. Sklenje-
no je, da se izda tak apel in
br. Rogelj kot vodja za publi-
citeto, je naprošen, da spet se-
stavi in priobči nekaj takih
apelov.

S tem je rešeno vse bolj važ-
no in ker je že pozna ura, se
predsednik zahvali vsem na-
vzočim za udeležbo in lepo so-
delovanje, želeč, da bi tako le-
po in složno delal še dalje, ker
tako bomo lahko največ stori-
li za to prepotrebno narodno
stvar, nakar zaključi sejo ob
7:30 zvečer.

Vincent Cainkar, predsednik.
Joseph Zalar, tajnik.
Josephine Zakrajšek,
zapisnikarica.

dostuje zahteve in potrebi, nas
obvestite.

Mirko G. Kuhel.

LIKVIDACIJA ITALIJAN- SKE OKUPACIJE V ABESINII

Kairo.—(ONA).—V Kairu je bilo objavljeno, da je bilo po-
slanih nazaj v Italijo več od 30.000 Italijanov, ki so se bili
naselili v Abesiniji po okupaci-
ji imenovane dežele, dočim se
jih nahaja še približno 1.000 v
posebnem taborišču, v katerem
čakajo na priložnost vrnitve
domov.

Približno 600 Italijanov, po-
večini tehnikov, je s mero še
ostati v Abesiniji, ki so skoro
vsi nameščeni v obravnavanju
železnic Addis Ababa-Džibuti.
Te železnic je prevzela angleška
vojska misija pri carju Haile Selassie. Nekateri teh Italijanov skrbijo za vodne, električne in druge tehnične instalacije, katere so bili Italijani zgradili tukom svoje okupacije.

Halle Selassie bi bil željal
je zadržati večje število Italijanov, toda Angleški, ki finan-
čno podpirajo obnovitev Abe-
sinije, so se baje upri, iz razlogov varnosti.

Dobre uspehe imajo Etijopci v poljedelstvu, kjer so prevzeli od Italijanov organizirane velike kmetije. Pridelek žita je znaten. Le transport je velik problem, ker so ceste zgrajene od Italijanov v slabem stanju in primanjkuje potrebnega materiala za popravila.

Napori carja Haile Selassiea, da vstopavi mir in red v svoji državi, so uspešni—tudi opozicija, ki se je bila razvila pred par meseci v provinci Tigre se je pomirila.

REBUS IN NJEGOVA ZGODOVINA

V prejšnjih časih so razni dnevniki in družinski listi redno prinašali rebus, uganko v podobah. Rebus je zmeda slik, bas-
ed, zlogov, črt in sličnih skrivnosti, narisan v pravokotno obliko in nad njem si bral latinsko besedo: rebus, kar pomeni: z rečmi, s predmeti. Takšna mala naloga za razmišljanje, ki je na-
vadno ni bilo težko razvzolati, je vsebovala navadno kak izrek, pregovor ali nedolžno šalo. Po-
zabilo smo, da imajo rebusi prasto zgodovino.

Vzorec za uganko v podobah so bili prav po prav hijeroglifi, govorica v slikah, ki se je že dolgo potem ohranila, ko je človeštvo imelo črke. Še pred 100 leti so uporabljali pisavo v podobah za znake hiš ali trgovin in posebno v koledarjih.

S predmeti in podobami so iz-
ražali besede ali zlage, imena ali cele stavke. Uganka v podobah ali pisava v podobah je prastara in je prvi način pisanja zgodo-
vinskih podatkov. — Uporabljali so jo spet v srednjem veku in kasneje, ko so začeli izkopavati starine, je bilo zanimanje za pi-
savo v podobah pri razvozljavaju-
nju hieroglifov vedno večje.

Rebuse kot uganke so poznali že v 13. stoletju, posebno so jih imeli na pečatih. V pečat so vti-
snili svoje ime v skrivenih zna-
kih, ki so jih mogli razbrati le v to skrivenost posvečeni ljudje. Slike značke za izreke so uporabljali tudi na raznih kolajnah, ki so jih kovali v Franciji za tako zvane oslovske in bedaške pri-
reditve (maškarade). Zdaj so te kolajne le še v numizmatičnih zbirkah.

Uganke v podobah so bili tudi grbi z imeni dotedne družine, ki so se izražali v slikah. Take grbe z imeni dobimo še dandana-
šnji na spomenikih angleške du-
hovščine iz 15. in 16. stoletja. Ime opata T. Comtona (1480) je izrazeno na sliki na steklu z glavnikom (comb) in zglogom. Podobno so bila v slikah raz-
na imena tvrdk in tudi umetnikov, na voščilnicah, na izveskih in kipih.

Bodite ponosni,

"GLASILLO K. S. K. JEDNOTE"

Official Organ of AND PUBLISHED BY
THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION of the U. S. A.
In the interest of the Order

Editor every Wednesday
OFFICE: 6117 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 6, OHIO.
Phone: ERICKSON 5613

For members, parishes \$0.04
For nonmembers in U. S. A. \$2.00
Foreign Countries \$2.00

Na dnevi se življa...
Na dnevi se življa...
Na dnevi se življa...

Na dnevi se življa...
Na dnevi se življa...
Na dnevi se življa...

Na dnevi se življa...
Na dnevi se življa...
Na dnevi se življa...

\$9,005,029 - ALI -

Številke govore!

Že od nekdaj imamo pri našem listu navado, da na uradni, oziroma peti strani pri vrhu nad seznamom glavnega odbora označujemo od časa do časa skupno sveto raznih podpor, katero se je od postanka naše Jednote že izplačalo. Mislimo namreč, da je to važen podatek ali dokaz dobrih del, katera izvršuje naša podpora organizacija. Tega načina se drži med vsemi drugimi samo naše glasilo.

Na že omenjeni strani današnje izdaje Glasila lahko vidite novo vsoto **\$9,005,029** kot skupni znesek vseh izplačanih podpor od ustanovitve KSKJ do konca decembra, 1943. Ta vsota je uradna, označena tudi v zadnjem letnem poročilu naše Jednote na državni zavarovalniški urad. Za milijon dolarjev se je povisala od 31. julija, 1941, ali tekom 29 mesecev; od tedaj znaša povprečno \$34,840 na mesec, ali nekaj čez tisoč dolarjev na dan.

Od tega novega milijona se je tudi sedaj največ izplačalo za posmrtnine, takih slučajev je bilo v teh 29 mesecih 721 in sicer je v tej dobi umrlo 680 odraslih članov in članic in 41 otrok. Temu je sledila bolniška in pa operacijska podpora in razne druge. Lepe tisočake se je zopet izplačalo v pomoč nad 70 let starim našim članom in članicam za njih asesmente. To je torej važna odprta knjiga naše Jednote za dobo zadnjih dveh let in pol, in v skupni vstopi pa za dobo njenega 49-letnega poslovanja. Poleg vseh teh izplačil je ostala Jednota še vedno nadolventna in premore še vedno približno pet in pol milijona dolarjev čistega premoženja.

V bednem stanju naših bratov in sester, osobito pa v smrtnih slučajih se je s to podporo izbrisalo marsikatero solzo iz očesa in utešilo prizadete. Iz tega se lahko izprevidi veliko vrednost in pomen bratske podporne organizacije.

Devet milijonov dolarjev je že lepa vsota skupno izplačane podpore, toda ta vsota je v resnicu mnogo večja, kajti nekatera društva v zvezi z našo Jednote imajo svojo lastno bolniško blagajno že od nekdaj. Če bi še to podporo zraven prišeli, bi se število milijonov gotovo povečalo.

Naj nas torej ta dejstva in ti dokazi vspodbujajo k večji agitaciji, osobito v letosnjem zlatojubilejnem Jednotinem letu. Brez skrb in lahko rečete vsakemu prisilcu ali kandidatu za pristop: "Le' pristopi k naši milijonski podporni organizaciji, kar Ti ne bo nikdar žal!"

Pismo vojaka svojim staršem

"... Dolga, dolga je razdalja, ki me loči od mojega dragega rojstnega kraja. Ravnodaj sem tukaj tekom noči sam na važni straži. Dragi mi oče ip mati! Jaz se večkrat spominjam naše ceste doma, s senčnatimi brestovimi drevesi, ličnimi hišami in cerkvio, odkoder se je ob nedeljah čulo milodonečne zvonenje, tam vlaža mir, sreča in svoboda, česar tukaj pogrešam; to mi povzroča domotožje.

"Da, v resnicu ni nikjer drugje tako prijetno in lepo kakor na naši Elm cesti onstran oceana. Tukaj je vse drugače... Tu ne bo prej boljše, dokler ljudstvo ne spremeni svojega sistema.

"Težava je vsled vladajočih ljudi in posebno zaradi takih, ki tako vladajo trpijo.

"Tudi tukaj so napačni može že predolg vladali, pa so vsled tega postali preoblastni; vedno več in več so zahtevali, dokler se končno ljudstvo ni zbudilo,—pa je bilo, že prepozno! Zdaj jim je težko odstraniti te uradnike po našem ameriškem načinu, zato je nastala vojna, da se vpelje boljši ali novi red.

"Hvala Bogu, mi pa še vedno lahko nastavljamo nove uradnike, tako jih tudi lahko odslavljamo — volilnimi listki, namesto s kroglama.

"Ta mešanica je lep zgled, kaj lahko diktatorstvo in regionalnata naredita, kadar sta v teku. Ce pa omenim birokratijo—bi morali vi videti in presoditi takozvano 'navadno ljudstvo.' Prav ničesar ne smete Vi sami izvršiti; Vam se samo ukazuje, in to je vse!

"Mi navadni ljudje doma smo se navadno smatrali za neodvisne in samozavestne. Vi in mati sta vedno gledala naprej v bodočnost za izboljšanje stvari za Vaju, tako pa tudi za nas, otroke. Vsega tega tukaj manjka menda zato, ker so preveč odlašali; vedno se jim je naglašalo kaj, kdaj in kako storiti, to je trajalo toliko časa, da so na vse drugo, boljše, pozabili, pozabili so celo sami zase misliti.

"Nikar ne dopustite, da bi tak sistem zavladal tudi pri nas, doma, kar poslabša naše življenje; bodite zato oprezni, ker se lahko nevidoma prikrade!

"Jaz sodim, da je vsak najbolj priprast Američan kakor mi navaden praktičen človek, ki rad dela in hranjuje—saj je obdarjen z 'zdravo pametjo' (Common sense). Mnogi izmed nas nismo vneti za politične teorije; pač saj poznamo iz skušnje naš ameriški način, kak se morajo važne stvari vršiti, da nam donsajo udobnost, srečo, blagostanje, napredok, izobrazbo in občni blagor za ljudstvo; kaj takega je samo v Ameriki mogoče.

"In kaj takega je vsega pomisleka vredno..."

Na milijone naših ameriških fantov, ki se nahajajo v armadi sedaj tudi resno in veliko misli. V tem času pišejo s strahom domov. Mnoge skrbi, kaj se godi doma—z Ameriko—med tem, ko so oni odsotni. Zdaj šele se v resnicu zavedajo, kaj pomeni beseda SVOBODA IN DEMOKRACIJA. Mi, doma moramo vsako izmed teh čuvati zase, tako pa tudi zanje, ko se vrnejo zopet domov!

Kupujmo vojne bonde!

Kampanja Rdečega kriza pripravljena za marec

Da bi se Rdečemu krizu omogočilo nadaljnje delovanje v tem času leta, se bo v teku marca nabiralo za aklad \$200,000,000. Predsednik Roosevelt je odredil marec kot mesec Rdečega kriza, in v tem času se bo načrtalo prispevke.

Vsota denarja, ki jo je Rdeči kriz naveljal za nabiranje v njegov fond, je bila odrejena po daljšem natančnem pregledu mogočih potreb za vse okrajno, narodno in mednarodno delovanje Rdečega kriza.

Od te vsote je potreben \$140,000,000 za financiranje narodnega in mednarodnega delovanja; \$60,000,000 pa bodo rabili okrajni oddelki za nadaljevanje svojega dela. V to je vključeno vse delovanje Rdečega kriza mirnega v vojnega časa, tudi kot je financiranje središč za nabiranje krvi, za izdelavo zavojev ter za obdrževanje okrajnih vezi posredovalne službe, ki omogočuje ljudem iz težje zvezo s sorodniki in drugimi v okupiranih deželah.

Letošnja kampanja Rdečega kriza, za nabiranje denarja v marcu meseca je ena najbolj važnih v vsej zgodovini, ker njegovo delovanje za armado in mornarico neprestano raste v obsegu. Več kot 300 klubov, počivališč in zabavišč mora biti vzdrževano za naše vojake v tujini. Krvna plazma mora ne prestane biti pošiljana na bojne fronte in predstavniki Rdečega kriza morajo še v naprej biti z vsemi oddelki vojske, ter zdravimi in bolnimi iz naše armade in mornarice.

Oddelki Rdečega kriza morajo biti tudi popolnoma opremljeni za borbo proti vsaki nešteči in drugim nezgodam, ki se morejo prijetiti v njihovih okrajih.

Rdeči kriz je vaš Rdeči kriz. On pomaga našim vojakom in civilistom v potrebi ravno tako kot bi vi storili, ako bi imeli priliko. Njegovo delo je brezkončno in postaja bolj važno z vsakim dnem vojne.

Samo ako vsi pomagajo in dajo kar morejo, bo lahko Rdeči kriz nabral za svoj fond leta 1944 vsoto, katera mu je potrebna.

Pomagajo naj vsi tako, da bodo vojnim béguncem v tujini, našim borečim se možem in ženam ter našemu civilnemu prebivalstvu, malo olajšane nešteče, ki danes mučijo svet.

Finska—dežela tisočih jezer

Kakor zapah je med divjino severne Rusije in Skandinavije potisnjena samostojna država "tisočerih jezer," ki je zgodovinsko še zelo mlada—republika Finska. Od Ledenega morja se Finska razprostira proti jugu do Botniškega morskega zaliva in tvori med finskim zalogom na jugu in Ladoškim jezerom in njegovimi dotočki na vzhodu—polotok, ki meri 303,000 kvadratnih kilometrov, torej približno toliko, kolikor poljska republika.

Ob finskih obalah je cel več majhnih otokov, podobno kakor v naši Dalmaciji. Raznijih je čudovito krasen pogled na finsko obalo. Notranjost je pa zlasti na jugu vse preprečena z malimi jezeri, ki jih je več kot 35,000. Skoraj 12 odstotkov vse finske zemelje je pokrite z jezeri in rekami. Približno 65 odstotkov površine pokriva gozdovi, ki so večinoma se-

roča, da bi se moglo zdogodi, da pride vseh 28 divizij bolgarske armade na zavezniško stran, ako predvidevajo one vojaške operacije, o katerih se je odločalo v Teheranu, tudi izkrcanje ruskih čet na bolgarski obali Crnega morja.

Bolgarija, o kateri se je brez vsakega dvoma mnogo govorilo na sestanku Roosevelt-Churchill-Inonu, zdaj prituhanjeno čaka, kaj bo in zagrabila vsoko priliko, da se izogne aktivnemu, resničnemu vojskovjanju na strani osišča.

Ta politika kabineta Dobri Božilova ni osnovana edino le na dejstvu močnega Rusom naklonjenega mišljencev bolgarskih narodnih množic, temveč tudi na vedno bolj trdnem prečiščanju, da je Nemčija izgubljena, ter da ne velja nadaljevanje izgubljene igre.

Ta stran v mišljenu vladači bolgarskih krogov je z največjo jasnostjo označena v najnovnejših ukrepih, s katerimi si oblast prizadeva pomiriti razburjene duhove v državi. Nekateri časopisi opozicije so dobili dovoljenje, da do gotove mere izražajo svoje pomislne in svojo kritiko. Dvojica koncentričnih taborišč je bila zaprta, pri čemer je bilo precej političnih ujetnikov zopet izpuščenih na svobodo.

Ta politika pa je aktivno opozicijo zelo ojačala. Tam se zdaj vrše predpriprave na vstop v akcijo. Najmočnejša opozicijska skupina "Fronta domovine" ima vsak dan več prizvencev, ki se nabirajo iz vseh ljudskih, demokratičnih in Russkih naklonjenih krogov. Ta stran deluje deloma odkrito, deloma na skrivnem, podtalno. Cilji pa so čisto podobni ciljem jugoslovanskih partizanov — pregnati iz Bolgarije osišča naklonjene in nacistične elemente, ter potem ustanoviti ljudsko vlado.

Največja naloga Fronte Domovine je, da se pripravi na fronte, ko bo treba nastopiti. Prvaki tega pokreta so overjeni, da bodo zunanjopolitični dogodki prinesli pravo priliko. Med temi možnostmi se nahaja tudi izkrcanje ruskih čet v Varšavi ali Burgasu, izkrcanje Anglo-Amerikanov na južnem Balkanu, ali pa prihod ruskih vojakov v Rumuniji.

Bolgarska armada najbrže ne bo storila ničesar, dokler so Nemci še dovolj močni, da bi se mogli maščevati. Toda prišel bo čas, ko bodo zavezniški s skupnimi silami udarjali na Balkan...

GRADITELJ MOSTA

(With Allen Drungoole:
"THE BRIDGE BUILDER")
Po cesti starec sam je šel ves dan, in v mraku je došpel k soteski strmi, kjer potok drvi peneč se in globok.

Potoka ni se starček bal, prebrezel ga je, varno stal na drugem bregu—pa zakaj ozira pazno se nazaj?

Da mostič majhen bi zgradil čez to sotesko—to zvršil je skušen, moder potnik star, komu li v spomin in dar?

V bližini gozdni samotar ga opazuje, tudi star:

"Čemu se vendar mučiš tu, na starost si ne daš miru?"

"Počivaj vendar že na noč živiljenja svojega,—gredoč čez to sotesko srečno si došpel, namen dosegel ti."

Graditelji s sivo vso glavo, prijazno mu veli nato:

"Prijatelj dragi, čuj, zakaj sem zgradil mostič tu sedaj,

"Po poti tej bi deček mlad došpel čez to sotesko rad—

Prebrezel potok sem lahko jaz,—pa za dečka bo hudo!

"Mladina, da po poti tej bo varno, lahko šla naprej; za njo ta mostič zgradil sem, in dobro delo storil s tem."

Ivan Zupan.

Bolgarija in invazija

London.—(ONA).—Poznavalec razmer na Balkanu, ki je nedavno zapustil Bolgarijo, po-

"Odtlej sem venomer občutil, kako me zalezujejo in prežijo name. Moja dva adjutanta, Tobsij in O'Connell, sta večinoma praznila steklenice žganja ali smrčala kraj njih. Eno samo bitje mi je bilo naklonjeno: to je bila Amrita, Arsata po polsestra, plaha deklica, velikih, boječih gazelinah oči. Gospodnjina mi je in tih in počasno je okrbovala mojo hišo in mene.

"Neko jutro sem jo surovo nahrul, ker je prišla kasneje v hišo, kot je bilo prav, čeprav je vedela, da nisem mogel trpeti netočnosti. A tedaj se je zgrudila na tla, si obupno zakrila obraz z rokami in njeni slabotno, sloko telcese je od ihanja podhrtevalo. Začudil sem se bil in zaeno se mi je zasmilila. 'Saj ni tako hudo, Amrita,' sem jo tolažil in jo skušal dvigati.

"Ta politika kabineta Dobri Božilova ni osnovana edino le na dejstvu močnega Rusom naklonjenega mišljencev bolgarskih narodnih množic, temveč tudi na vedno bolj trdnem prečiščanju, da je Nemčija izgubljena, ter da ne velja nadaljevanje izgubljene igre.

"Bolgarija, o kateri se je brez vsakega dvoma mnogo govorilo na sestanku Roosevelt-Churchill-Inonu, zdaj prituhanjeno čaka, kaj bo in zagrabila vsoko priliko, da se izogne aktivnemu, resničnemu vojskovjanju na strani osišča.

"Ta politika kabineta Dobri Božilova ni osnovana edino le na dejstvu močnega Rusom naklonjenega mišljencev bolgarskih narodnih množic, temveč tudi na vedno bolj trdnem prečiščanju, da je Nemčija izgubljena, ter da ne velja nadaljevanje izgubljene igre.

"Nekaj noči, ko je sijala meseca, se mi je Amritin obrazel zazdel še bolj žalosten in še bolj ozek ko doslej. Le oči so ji strahotno lesketale iz prozornih jamic.

"Nočem, da se zame tako žrtvuješ, Amrita," sem ji rekел, "rajiš ne prihajaj tolrikat sem. In čemu mi prinaša živila v košari in mi jih podajaš s to dolgo palico? Zakaj mi jih ne daješ z roko ko prej?" Skušal sem jo preko obzida prijeti za roko, a vsa prestrašena se je odmaknila: 'Sahib, za vse na svetu, ne dotikaj se me!'

"Kje je O'Connell?" sem jo vprašal in zvedel, da so ga dobili in ga Arsata trpinči, da bi mu izdal moje skrivališče. 'A tebe ne sumiščijo?' — 'Da, tudi mene.' — 'Ali te bodo mučili?' — 'Seveda.'

"Ne," sem vzkliknil,

L. S. K.

JEDNOTE

Ustanovljena v Jolietu, III., dne 2. aprila, 1894. Inkorporirana v Jolietu, dne 12. januarja, 1898.

GLAVNI URAD: 351-355 N. CHICAGO ST., JOLIET, III.

Telefon v glavnem uradu: Joliet 5442; stanovanje glavnega tajnika 9448. d ustanovitev do 31. decembra, 1843 znana skupna izplačana podpora \$9,005,029.

Solventnost 127.2%

Čestni predsednik: FRANZ OPEKA, North Chicago, Ill.

G L A V N I O D B O R N I K I

Prvi podpredsednik: JOHN GERM, 517 East "C" St., Pueblo, Colo.

Drugi podpredsednik: JOHN ZEPFRAN, 2728 W. 15th St., Chicago, Ill.

Tretji podpredsednik: MATH PAVLAKOVICH, 4715 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.

Četrti podpredsednik: JOSEPH LEKSEN, 196-22nd St., N. W., Barberon, O.

Peti podpredsednik: MIKE CERKOVNIK, P. O. Box 267, Elly, Minn.

Šesti podpredsednik: JOHANA MOHAR, 1138 Dillingham Ave., Sheboygan, Wis.

Glavni tajnik: JOSEPH ZALAR, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Pomočni tajnik: LOUIS ŽELEZNICKAR, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Glavni blagajnik: MATT P. SILANA, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Duhovni vodja: REV. MATH BUTALA, 416 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Vrhovni stranik: DR. JOSEPH E. URSICH, 1901 W. Germak Rd., Chicago, Ill.

N A D Z O R N I O D B O R

Predsednik: GEORGE J. BRINCE, 512 Adams Ave., Eveleth, Minn.

Prva nadzornica: MARY K. POLUTNICK, 117-5th St., Lorain, O.

Drugi nadzornik: FRANK LOKAR, 1252 Hawthorne St., Pittsburgh, Pa.

Tretji nadzornik: JOHN PEZZIDIRITZ, 14904 Pepper Ave., Cleveland 10, Ohio

Četrta nadzornica: MARY HOCHERWALD, 21241 Miller Ave., Cleveland 18, Ohio

F I N A N C I O D B O R

Predsednik: JOHN GERM, 517 East "C" St., Pueblo, Colo.

Tajnik: JOSEPH ZALAR, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Drugi odbornik: FRANK J. GOSPODARICH, 302 Ruby St., Joliet, Ill.

Tretji odbornik: JOHN OBLAK, 215 W. Walker St., Milwaukee, Wis.

Četrti odbornik: RUDOLPH G. RUDMAN, 400 Burlington Rd., Wilkinsburg, Pa.

Peti odbornik: GEORGE J. BRINCE, 512 Adams Ave., Eveleth, Minn.

P O R O T N I O D B O R

Predsednik: JOHN DECHMAN, 1102 Jancey St., Pittsburgh, Pa.

Prva porotnica: MARY KOSMERL, 117-5th St., Chisholm, Minn.

Drugi porotnik: JOSEPH RUSS, 1101 E. 8th St., Pueblo, Colo.

Tretji porotnik: JOHN TERSELICH, 1847 W. Germak Rd., Chicago, Ill.

Peti porotnik: JOHN BEVEC, Alexander Ave., Strabane, Pa.

Šesti porotnik: LUKE MATANICH, 2524 E. 10th St., South Chicago, Ill.

UREDNIK IN UPRAVNIK GLASILA

IVAN ZUPAN, 6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.

VODJA ATLETIKE

JOSEPH ZORC, 1045 Wadsworth Ave., North Chicago, Ill.

NAČELNIKA MLADINSKE IN ŽENSKE AKTIVNOSTI

JEAN M. TEZAK, 457 Indiana St., Joliet, Ill.

Vsa pisma in denarne zadeve, tikačete se Jednote, naj se podlajijo na glavnemu tajniku JOSIPU ZALARJU, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.; dopis, društvene vesti, razna naznanila, oglase in naročino pa na GLASILLO K. S. K. JEDNOTE, 6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.

IZ URADA DUHOVNega VODJE KSKJ

Dragi član! K. S. K. Jednote!

Cas za izpolnovanje velikonočne dolžnosti se začne prvo postno nedeljo, 27. februarja in traja do praznika sv. Trojice, 4. junija. Spovedni listki so bili poslani vsem tajnikom za vsakega člana in članico KSKJ. Ti listki se vporabljajo kakor prej, kakor vsak župnik določi.

To leto se bomo držali KSKJ pravil za izpolnjevanje verskih dolžnosti še bolj natančno kakor prej. To pa zaradi tega, da bo Jednota dajala še lepši zgled katoliškega prepričanja. Zato prosimo društvene odbornike, naj točno pošljemo nazaj spričevalo o velikonočni dolžnosti, kakor tudi vsa imena in naslove tistih, ki se zaostali. Od vojakov ne pričakujemo spričevanja, dovolj je, da se nam pove, koliko je vojakov pri društvu.

Kjer so člani razdeljeni v več župnj, tam bo treba podpis od vsakega župnika za svoje farane. Kjer ni mogoče spričevala dobiti od posameznih članov in članic, tam mora tajnik ali tajnica poslati posebno formo, kateri imajo vse tajniki in tajnice. Na tej formi priseže član ali članica, da je storil svojo versko dolžnost, ali pa pove, kdaj jo bo izvršil.

Člane in članice se opominja, da imajo dolžnost dokazati, da so prejeli sv. obhajilo. Zato, ako niso šli k skupnem sv. obhajilu z društvom, ali pa z društvom Presvetega Imena, ali pa Roženvensko Bratovščino itd., ali pa večkrat med letom tako, da ni sploh znano, da je član praktičen katoličan, ta mora pokazati na zahtevo tajnika ali tajnike potom spovednega listka, ali pa potom posebne zgoraj omenjene forme, da je storil svojo versko dolžnost.

Zdaj je čas, dragi člani in članice, v tej vojni krizi, da vsak dan molimo k Bogu, naj se nas usmili. Zdaj je treba k sveti vnaši hoditi in sveto obhajilo pogostoma prejemati. Jednota je in mora ostati katolička v resnicu.

Z bratskim pozdravom,

REV. M. J. BUTALA, duhovni vodja.

Spomini na pokojnega Dr. Korošca

Potem, ko je naš pokojni vo in razburjen, se je kmalu pomnil, ker smo pogovor hitro spravili na kak drug predmet. Tako je bilo vsak dan, kadar je bil v Belgradu.

Kakor je bil povsod človek železne discipline, je moral biti še bolj v redu vse doma. Vsaka stvar na svojem mestu. Tudi pri kosilu je moral biti red. Prejšnja kuharica Lizika se je moral pojaviti z novo jedjo takoj ob znaku zvonca. Po sadju je navadno hitro vstal in se glasno pokrižal. "V imenu Očeta in Sina in Svetega Duha, Amen. Radi izrednih zvez, ki jih je pokojni dr. Korošec imel in zarađal, ki ga je povsod užival. Popravici so vsi lahko trdili, da je bil pokojni dr. Korošec vedno o vseh dogodkih najbolje informiran. In kar je važno, vedno pravilno informiran.

No svojem stanovanju se je pokojni voditelj še prav razvivel. Bil je res tak, kakršnega so ga poznali tisti, ki so imeli to priliko in čast, da so lahko zahajali v njegovo družbo. Človek; dober, predober. Četudi so pipa tobaka, ki so jo zadnja leta zamenjale cigare. Črne kave zili in je prišel domov nataknjen že dalj časa po kosilu ni več

pl. Kot dober tobakar je imel pokojni voditelj celo zbirko najrazličnejših pip. Vse že lepo okajene in z lepimi venčki Bog ne daj, da bi jo bil kdio vzel v roko. To je smel samo on. Čistiti jih je prav tako smela samo ena sestra. Ko se mu je pa hotela ob priliki posebno prikupiti in ga spraviti v dobro voljo, jih je hotela očistiti temeljito. In je res tako napravila ter je odstranila tudi to, kar pipi ravno daje pravo vrednost, venčke, ki se napravijo od tobaka. Lahko si mislimo, kako je pogledal pokojni dr. Korošec. Od te nesreče dalje tudi ta sestra ni več dobila v roke njegovih pip. Kdorkoli je prišel k njemu od bližnjih ljudi, ki jih je sprejemal na domu, je vsakemu razkazoval zbirko svojih pip in pripovedoval njihovo zgodovino. Kdor jo je od njega dobil, je lahko ponosen na darilo, na spomin, ki ga ima sedaj za njim. Kakor omenjeno, so pipe zadnja leta zamenjale cigare, za katere je pa bil še občutljivejši. Včasih mu jih je moral prinesti osebni sluga prav vse, da jih je pregledal. Prestavljal jih je in ešte škatle v drugo ter jih odbiral za škatlo, ki jo je imel stalno v salnu. Kar užival je človek, ko ga je opazoval. Bil je zadovoljen,

kakor otrok. Kljub takemu razpoloženju je pa kar vrzil, če je njegov sluga prikel kako boljše cigare pretrd. Očerknil ga je s pogledom in ostro pokařal: "Tvoje žandarske roke niso za cigare. Cigare niso razbojniki."

Poleg pip, pozneje cigar in drugih starin, je imel naša dragi pokojni najraje ure, ki so bile njegova največja ljubezen. Nanje je bil silno ponosen. Veno je rad povpraševal: "Koliko je ura," čeprav je bila kje v njegovem neposrednem bližini. In če mu je spremjevalec poveval čas s kake druge ure in ne s svojo, ga je takoj zavrnil: "S svoje ure mi povejte." Pozneje je seveda pokojni Korošec pogledal še na svojo in zmagovalno mizo in jih opazovala. Vse tiste, ki so malo nagajale, je kmalu urejil pok. Perne. Potisnil jih je malo naprej, ali pa nazaj, in stvar je bila opravljena. Da bi to stvar lahko pok. Korošec sam urejal ter odpiral ure — z navadnim nožem si jih ni upal, ker se je bal, da bi se vobdel — mi je naročil, da mu moram kupiti tak nož, kakor ga imajo prari. Sedaj je nastala šele težava. Kje dobiti to nož? Gospod predsednik ga je hotel imeti takoj, vsi belgrajski urarji so mi pa zatrjevali, da ga v Belgradu ni mogoče dobiti, ker take stvari naravnajo samo z Švic. Ko sem mu to povedal, mu ni bilo nič prav in je samo kratko odvrnil: "To je ne bo držalo." — "Če vam pa rečem, gospod predsednik," sem se nadalje branil. Pa ni nič pomagalo. Trdil je samo, da mu ga urarji nočno prodati. Kaj sem hotel, šel sem ga dalje iskat. Rad sem to storil, ker sem vedel, da bo gospod predsednik zelo vesel. Saj je pa siromak tudi potreboval mnogo veselja. Stopil sem zopet k znamemu belgrajskemu urarju in mu povedal celo zadevo. "Stvar je tako in taka, dajte mi nož. Brez njega se ne smem vrniti." Urar je takoj razumel zadevo in mi je rekel: "Če je pa tako, bo gospod predsednik hitro imel nož. Stopite v prvo trgovino z železnino in kupite majhen kuhiški nožič, pa mi ga prinesite." Tako sem tudi storil. Urar ga je pol odsekal, nato lepo zaokrožil in mi ga dal z besedami: "Evo, gospod predsednik ima sedaj nož. Samo, da ne bi začel še sam ur popravljati. To bi nam bilo v škodo." Ko sem mu zmagovalno prinesel nožič, me je sprejel z besedami: "Eto, kaj sem Vam rekel? Vse se dobi, le pravilno e treba iskat."

Društvo sv. Alojzija, št. 161, Gil-

bert, Minn., za Paul Ulcher, cert. št. 28987, izplačano \$10.00.

Društvo sv. Srca Jezusovega, št. 161, Chicago, Ill., za Thomas Peterlich, cert. št. 22708, izplačano \$10.00.

Društvo Friderik Baraga, št. 93, Chisholm, Minn., za Luka Trhien, cert. št. 1837, izplačano \$10.00.

IZPLACANA STAROSTNA PODPORA

Zaporedna štev. 1

Društvo sv. Andreja, št. 156, Chisholm, Minn., za Jessie Michelich, cert. št. D3187, izplačano \$10.00.

Društvo sv. Alojzija, št. 161, Gil-

bert, Minn., za Paul Ulcher, cert. št. 28987, izplačano 10.00.

Društvo Presv. Srca Jezusovega, št. 161, Chicago, Ill., za Thomas Peterlich, cert. št. 22708, izplačano \$10.00.

Društvo Friderik Baraga, št. 93, Chisholm, Minn., za Luka Trhien, cert. št. 1837, izplačano \$10.00.

IZPLACANA STAROSTNA PODPORA

Zaporedna štev. 1

Društvo Marija Zdravje Bolnikov, št. 94, Kemmerer, Wyo., za John Mohar, cert. št. 23153, izplačano \$10.00.

JOSIP ZALAR, glavni tajnik.

Naznanilo o umrlih

Ime	Cert. št.	Voda začrpalovalnico	Datum smrti	Starost ob smrti (let)	Cl. dr. št.	Mesto
Odrasli oddelek						
John Bukovac	4652/1000	12-4-43	71	38		Kansas City, Kans.
Frank Lukar	D1197	250	1-9-44	65	2	Joliet, Ill.
Matilda Sotic	2691	1000	1-5-44	75	2	Pittsburgh, Pa.
Barbara Plasaj	3159	1000	1-6-44	77	114	Steelton, Pa.
Louis Zupancic	7121	1000	1-14-44	74	25	Cleveland, O.
Joseph Hrovat	7755	500	1-16-44	63	25	Cleveland, O.
Anton Brodnik	296	1000	1-16-44	80	59	Eveleth, Minn.
Bernard Barbic	D3267	250	1-17-44	73	8	Joliet, Ill.
Johanna Glinsek	8901	500	1-4-44	58	112	Ely, Minn.
Peter Sokach	13521	1000	1-22-44	58	25	Cleveland, O.
Frank Beg	15874	500	1-19-44	58	243	Barberton, O.
Michael Žalokar	25017	1000	1-21-44</			

ZUPAN ZAGAR

Povest iz prve svetovne vojne

Spisal Slavko Slavec

S težkim srcem je drugi dan zapuščal štiri najdražja ženska bitja sredi šum in polj in se vrnil proti zapadu. Dolgo se je vozil in čim bolj se je bližal domačim krajem, tem razločuje se je čulo topovsko grmeče. Proti večeru je utihnilo.

Spotoma je izvedel, da so se zadnje dni na jugu in na severu razbesneli novi, krvavi napadi.

Trdu noč je počivala nad vasjo, ko ga je pri vsakem znamenu ustavila obhodna straža. Zarnica na pasu poveljujočega častnika je oživila in zapseala z ozkim soncem po linsti, ki jo je Žagar pokazal, da so ga pustili dalje.

Pozno je že bilo. Doma je izprel in postavil konja v hlev. Naglo je stopil do tajnikove hiše in potrkal.

"Ali ste vi, gospod župan?" je padlo polglasno vprašanje iz gornjega okna.

"Jaz. Je li kaj novega?"

"Brž odprem spodaj. Trenutek, prosim."

"Ni treba, če ni nič nujnega," je odklanjal Žagar. "Nočem nadlegovali ponoc."

"Nujno baš ni, pa zanimivo. Dobro, da ste prišli. Trenutek, prosim."

Pred Žagarjem so kmalu zaškrpala hišna vrata.

"Kar tu sediva," je pokazal tajnik na stol v kuhinji. "Poglejte," je opozoril gosta na koničast, svetel, kovinast klobuček v razbitem ometu nad oknom. "Sem se je izgubil, pa se ni razpletel. Moja bajta je ogjeni krst dobro prenesla."

"Kdaj?" je ostromel župan.

"Včeraj popoldne so mi ga zasadili. V hiši ni bilo nikogar. Ko smo prišli iz jame, smo našli ta okrasek. Ne bom ga izdiral, da se mi ne razpoci."

"Ali je bilo hudo?"

"Ne huje kot navadno. V vas jih je padlo malo. Več jih je pripeljalo danes in, žal, ne brez žrtv."

"Mrtvi?"

"Tudi mrtvi. Neki častnik in Mica."

"Mica?"

"Rožančeva Mica, tista nesrečnica. Poleg častnika. Ljudje pravijo, da ju je med grehom ubilo. Kazen božja. Resnica je, da sta bila čisto sama v Plošarjevi kleti. Granata je pol kleti podsula in našli so ju vsakega v svojem kotu, njo z odtrganimi stegni in razmesjenim licem, njega z razbitim prsnim košem in zlomljeno hrabenico. Saj ju boste lahko videli. V mrtvašnici ležita. Jutri bo pogreb. Ljudje so silno razburjeni. Ko so vlekli Mico v kosih iz ruševin in jo poslagali na nosila, najprej truplo, nato desno nogo, potlej levo, sem slišal več glasov: 'Ta je priletel z neba, ne z one strani Kazen za greh in sramoto. Vsakemu po zaslugu.' Prišlo je tudi nekakšno žensko odpoljanstvo k meni in zahtevalo, naj da župan zapreti tistih par lahkoživk, ki se še klatijo z vojaki po vasi in po polju."

"Odženemo jih, seveda, odženemo — če bo mogoče. Uboga Mica! Hudo je plačala za sladkosti, ki jih je tako radodarno delila." Žagarju je bilo žal tudi te žrtve. Tudi Mica je bila njevna vaščanka in varovanka. Očital si je, da je njegova nezdostna skrb zakrivila njen smrt. Prej bi jo bil moral spraviti iz vasi, zlomiti njen ključavnost in vojaško potuho.

"Včeraj je prišel tajnik v urad," je povedal tajnik. "Vsekar je hotel govoriti z vami."

"In —?"

"Robantil je nekaj o samovolji nem zapuščanju službe in me vpraševal, kakšen red je to, ali

mož, par let starejši od župana in pred leti ob volitvah njegov tekmec.

"Za svoje ljudi zna skrbeti, za druge mu ni dosti mar," je pritegnil bajtar Sedmak.

"Mene je dal zapreti," je pustil Logar, "a če bi občinsko blagajno dobro pregledali, bi se najbrž pokazalo, da zasluži prej kdo drugi temnico."

"Škoda," je povzel Žatojec, "da je vojna in ni mogoče zahetiti jutri k njemu. Nič ni povedal, po kaj je prišel."

"Pogledam, pogledam," je rekel župan in vstal.

"Mihečvka je zopet zahtevala zastanke svoje podpore. Povedal sem ji, da županstvo ni krivo, če stvar še ni urejena. Pa je vendar godrnjal, da skrbimo le za bogate, za reveže ne."

"Vsem ne bomo nikdar ugodili." Žagar je voščil lahko noč in odšel.

"Sovraštvo je preplavilo svet in zailo tudi to dolino," je razmišljal župan domov grede. "Zlo se je razpredelo nad vasjo in se zajeda vanjo. Ni čudno, da so ljudje zmerom bolj uporni in rovarski. Zlo se jim je zagrizzlo v kožo in kri, v kosti in mozeg. Tarej jih nadloge, ki so tem hujše, ker ne prihajajo od Boga, temveč od ljudi. Božji šubi se človek ukloni, vedoč, da jo je vede ali nevede zaslužil. Če pa te bije človek, boli huja, ker čutiš, da dela to iz hudobije, ki jo hoče večepiti tudi tebi. Skušal sem se zlu upirati in obavarovati pred njim to ubogo vas. Ni se mi posrečilo. Roke klonejo v onemoglosti. Preveč je zla, da bi ga mogle odvaliti od teh krovov, ki se šibijo in hreščijo pod njim. Sam sem svojim ljudem v spotiku. Kar jim hočem dobrega storiti, si mnogi narobe razlagajo. Za licemera me imajo in sleparja. Ali bi ne bilo bolje, da se kamem spotike sam umakne, če se lahko? Ali bi bil tak umik ne moški beg pred nevarnostjo? Ali semem bežati in jih pustiti same?"

Žagar je na svojem ležišču še dolgo v noč strmel v to vprašanje.

10.

Z občutkom vojaka, ki mora pred strogega poveljnika, ker je na strazi zapustil svoje mesto, se je bližal Žagar drugi dan polkovnikovi sobi. V duhu je videl, kako plane sršenasti gospod in ga začne oštrevati.

Straža je pred njim odprla vrata in ga napovedala. Žagar je vstopil. Poveljnik se je sklanjal nad velikim zemljevidom, razgrnj enim čez vso mizo. Par trenutkov se je zdelo, da prišleca ne vidi.

"Nič. Ne zaupajo mi. Poveljnik me gleda kakor psa."

"Morda se vam le zdi. To so nagi, viharni ljudje. Tudi tukaj včasih porohnijo. Pa se zojetne se. Potpetri je treba."

"Ali se niso pritožili zoper mene?"

"Do zdaj ne."

"Pa je še nekaj drugega, hujseg," se je obotavil Žagar.

"Hujseg?"

"Občina me ne mara."

"Vaške nevočljivosti, vaški prepriki," je zamahnil gospod.

"Saj so vas izvolili!"

"Zdaj me morda ne bi več. Zaman jim skuša človek ustreči."

"To je povsod tako. Povejte mi, kje je župan, ki ne bi imel kaj nasprotnikov?"

"Nekaj jih je bilo zmerom tudi pri nas. Zdaj pa se zdi, da je večina 'proti meni.'

"Kaj vam očitajo?"

(Dalje prihodnjč)

SPOMINI NA DR. KOROŠCA

(Nadaljevanje s 5 strani)

"Različno. Segel je v žep in je dal kolikor je zagrabil. Včasih je bilo deset dinarjev, včasih pa tudi petdeset. Na trgu je kupoval sir, salame, šunko, jabolka, hruške. Vedno je bilo okoli njega dosti ljudi. Posebno pa otrok, ki so čakali, da mu bodo nosili kupljene stvari v avto. Vsak je nekaj dobil. Tisti, ki je pa nosil, seveda največ." Tudi tega brusača sem vprašal, kako je poznal pok. dr. Korošca. Povedal mi je odkrito: "Kot predobro mater." Bil je človek z močnim socialnim čutom, gospod, ki pa ni bil tak gospod, kakor jih je veliko drugih, ki se takoj nato, kakor hitro nekaj postanejo zapro, napihnejo in ne more več nihče, ki njim in nimajo več nobene besede za nas siromake. H. Korošcu je na ulici vsak lahko pristopil in vsak mu je lahko potožil svoje gorje. Ne samo enkrat si je sam pisal njihove pritožbe in zanje potem interveniral kjer koli je bilo treba. Vsakomur je nekaj napravil, vsakdo je od njega kaj dobil. Zato pa med tem malim svetom tudi ne bo nikdar umrl in bo med njimi živel kot človek, ki jih je razumel in z njimi cutil in se zanje boril na vseh polozajih, ki jih je zavzemal."

S temi besedami sta zaključila razgovor. Krošelj. (Slovenec, 29. decembra, 1940)

VLOGE

v tej posojilnici

zavarovane do \$5,000.00 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C. Sprejemamo osebne in društvene vloge.

LIBERALNE OBRESTITI
St. Clair Savings & Loan Co.
6235 St. Clair Avenue - HEnd, 6570
CLEVELAND 3, OHIO

NAROČITE IN ČITAJTE

priznano najboljšo slovensko družinsko revijo

"Novi Svet"

Prinaša zbrane članke, črtice in najlepše zanimive povesti. Posebno je zanimiv "SLOVENSKI PIONIR," ki privaja zgodovinske podatke slovenskih naselbin in slovenskih družin v Ameriki. Nobena slovenska hiša naj bi ne bila brez tega zanimivega in pomembnega slovenskega mesečnika.

Stane letno za Ameriko \$2;
za Kanado \$3.

Naročnino sprejema:

"NOVI SVET"

1849 W. Cermak Rd. Chicago, Ill.

MOLITVENIKI

v krasni vezavi importirani iz starega kraja še pred vojno... Ko zaloga poide, je ne bo mogče nadomestiti do konca vojne.

Slovenski:

RAJSKI GLASOVI

Velikost 3x4 inče; v belem celolidu; 288 strani.

Cena \$1.25

Angleški: NOVA ZALOGAKEY OF HEAVEN
Pino vezano; prvovrstna izdelava; v finem usnju.

Cena \$1.50

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

216 West 18th Street New York 1, N. Y.

NAZNANILO IN ZAHVALA

S potrjam srečem naznanjam vsem prijateljem in znancem žalostno vest, da je umri naš ljubljeni oče in dragi brat

Frank Beg

Zavedno nas je zapustil dne 19. januarja, previden s svetimi zakramenti za umirajoče. Bil je član društva Presvetega Sreca Jezusovega, št. 243 KSKJ., društva Kolumbovih vitezov in društva Nazaretovskega Imena.

Pekojnik je bil rojen dne 30. marca, 1889 v Gornji Sušici na Dolnjemščini.

Izkreno se zahvaljujemo našemu župniku Rev. M. Jagru na njegovo pozdravljajočnost, njegove tolaljne obiske in večerne molitve ob krsti pokojnika; hvala tudi Rev. J. Napierkowski in Rev. Father Maro za assistenco pri pogrebni sveti maši.

Hvala cerkevnemu zboru za ganljivo petje. Dalje izrekamo lepo zahvalo vsem našim sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so ga prili kropili in spremili do groba.

Hvala mojem, članom Kolumbovih vitezov, ki so prili moliti sv. ročni vence in članom društva Presvetega Sreca Jezusovega ter Nazaretovskega Imena, ker so čuli pri njegovih krstih in dan, tako tudi hvala nosilcem krste.

Prav lepa hvala vsem za naročene svete maše, za darovanje vence in ročne vane za avtomobile pri pogrebu. Končno tudi hvala Mr. Weberju, pogrobniku za lepo oskrbo pogreba.

Pokojnika priporočamo v molitev in blag spomin.

Zaživoče ostale:

ANGELINE MUREN, hč.
EMILLA BEG, sestra.

Barberton, O., 19. februarja, 1944.

NEMCI ODNEŠLI ZLATO
Kot poročajo bančni krogci iz Bazela v Svici, so Nemci čez Brennerjev prelaz prepeljali zlati in srebrni denar ter zlate palice, kar so vzeli 16. in 17. decembra iz italijanske narodne banke v Rimu in prepeljali v Milan. Zlate palice tehtajo 136 ton.

ZABAVNI KOTICEK

O kolini in klobasah
Na farmah, kaj se zdaj godi?—
Na farmah teče rdeča kri;
kolin nastopil spet je čas,
pripravljanje je spet klobas.

Na farmi je veselja dan,
ko starci preši je zaklan;
ga "barhajo" in režejo,
še gorko kri mu strežejo.

Seveda, kri za godilje bo
in z klobase se lahko
pripravi ko koline dan,
nastopil je pričakovani.

Ščetinec marsikak že šel
"po gobe," farmer bil vesel
če vagal dosti funтов je,
mesa in špeha bo za vse!

Klobase že omenil sem,
naj zdaj vam pa še to povem,
odkod izvira to ime,—
klobasa imenuje se?

Oblika nje je kot kolo,
nabasano tako, tako;
pa zvezati, "zašpinati,"
jo treba je zediniti.

Na svetu konec vsaka stvar
ima povsod in pa vsikdar;
a pri klobasi tega ni,
brez konca se jo naredi.

Klobas okusnih vrst je več;
njih slava kmalu pa bo preč,
ker zanje ni poletni čas,
tedaj skominjajo le nas.

OUR PAGE

"The Spirit of a Rejuvenated KSKJ"

MINUTES

Annual meeting of the Supreme Board of the Grand Carniolian Slovenian Catholic Union (K. S. K. J.) held January 20 to 25, 1944 in the Home Office Joliet, Illinois

(Continuation)

REPORT OF THE SUPREME SECRETARY

Brother President, Rev. Spiritual Director, Brothers and Sisters:

I extend my sincere regards to all and trust you will attentively follow my report.

This report includes a brief summary of the business for the past six months, as well as a review of the entire year 1943.

At the conclusion of this report, I urge you to make inquiries in regard to any aspects of the business which will not be clear to you, and I shall be happy to explain more fully.

Adult Department—Finance

INCOME:	
Received from societies	\$323,952.74
Interest	81,336.14
Rent	8,237.01
Profit on bonds sold	21,241.38
Profit on Real Estate sales	7,376.83
Miscellaneous income	11,909.51

Total income for 6 months \$ 454,053.61

DISBURSEMENTS:

Paid Benefits	\$180,282.45
Loss on sale of bonds	3,591.66
Decrease book value of Real Estate	4,126.73
Miscellaneous disbursements	65,338.14

Total disbursements for 6 months \$ 253,338.98

Balance for six months \$ 200,714.63

Balance July 1, 1943 \$4,997,308.98

Balance December 31, 1943 \$5,198,123.61

ANNUAL REPORT

INCOME:	
Received from societies	\$639,449.68
Interest and Rent	189,470.92
Received on written off bonds	2,733.96
Transfer from Juvenile Department	12,303.45
Transfer from unpaid death benefit fund	3,500.00
Profit on Real Estate sales	7,376.83
Profit on sale of bonds	53,084.69
Increased value of U. S. Treasury bonds	100.00
Miscellaneous income	274.58

Total income \$ 908,294.11

DISBURSEMENTS:	
Mortuary claims	\$232,389.00
Operation and Disability benefits	59,075.00
Sick benefits	88,882.64
Old Age settlements	2,025.96
Assessments for age 70 members	21,818.15
Special benefits	645.00
Maternity benefits	3,175.85
Defaulted certificate loans, and payment of reserve	8,158.52
Reserve to members of Plan "BB"	2,336.26

Total \$418,506.88

Awards for new members	6,267.10
Supreme Medical Director	1,741.50
Examining Physicians	1,078.00
Salaries of Employees	13,630.00
Salaries of Supreme Officers	21,500.00

Traveling expenses of Supreme Officers	4,403.42
Insurance Departments	4,535.20
Rent of Home Office	3,600.00
Operating Expense—Home Office	7,441.47
Printing and advertising	6,483.84

Postage, Express, Telephone and Telegrams	2,318.57
Printing material for societies	1,090.39
Glasilo	18,221.87
Attorney and legal fees	1,851.50

Taxes and Improvements on Real Estate	18,648.55
Athletics	1,036.26
Investments expense	3,039.22
Loss on sales of Real Estate	1,351.86
Loss on matured and sold bonds	7,736.50

Decrease in book value of Real Estate	7,267.51
Total disbursements	\$ 551,749.14
Balance	\$ 356,544.97
Balance December 31, 1942	4,841,578.64

Balance December 31, 1943 \$5,198,123.61

TEAM SCORES FEATURE OVER SOLOS IN JOLIET MEN'S PIN CIRCUIT

Joliet, Ill.—Last week's Joliet KSKJ Men's Bowling Circuit session, was one of the most interesting of the season as team brilliance, for once, overshadowed and eclipsed individual bowling prowess. The teams, as a whole, performed at their best with good scores for games and series, and exceptionally good last frame bowling. The high individual series of the nite was garnered by Gene Tezak with his 598 series, and Doc Zalar picked off the high single game of 232.

Tezak Florists 867 858 891
Eagle Store 833 844 859

The Tezak Florists displayed their best bowling efforts in the last frames of the first two games to overcome the Eagle Store team advantage in markers and win the games. The Tezaks also took the last game to make a clean sweep and gain a firmer hold on first place. Gene Tezak's 598 and John Kren's 534 series topped the Tezak scores while Ed Carpenter's 541 (he subbed for Andy Kludovic) and Charley Gregory's 528 series topped

the Eagle scores.
Avsec Prints 865 846 793
Peerless Prints 886 796 902

The Peerless Printers kept up their good bowling pace of the past few weeks to win two games from the Avsec Printers. George Vertin's 556, Paul Laurin's 538, and Marty Slack's 535 series led the Peerless scores while Jim McTee's 514 and Doc Zelko's 510 series topped the Avsec scores.

White Fronts 831 825 961
Slovenic Coals 837 946 857

The Slovenic Coals were really "hot" to win two games from the White Front Liquors. In the last game, the White Fronts picked up the season's high team game of 961 to salvage one game. Frank Gregory's 579, John Churnovic's 560, and John Azman's 558 series topped the Slovenic scores while John Bluth's 560, Lou Fabian's 556, and Doc Zalar's 552 series led the White Front scores.

Odds and Ends...
No individual 600 series... but some good 200 scores... Doc Zalar 232, Marty Slack

(Continued on Page 8)

MARY SALESNIK SETS NEW HIGH SERIES MARK IN JOLIET LASS LEAGUE

Joliet, Ill.—Last Thursday's session for the local KSKJ Ladies Bowling League was filled with all sorts of excitement. One high game topped another and five bowlers rolled over the "500" series mark.

The high game of the league 237 which was held by Isabelle Gregorich was tied last week by Mary Salesnik who scored a 237 in her final game. Mary's first two good games of 194 and 148, plus the 237 gave her a total series of 579 which tops the high series in the league. From all indications, records are made to be broken. Who will be the next one to break these records?

The Schuster Plumbers took a tighter hold on first place by trimming the Tezak Florists three games. Mary Salesnik took high honors for the Schusters with her swell 579 series. Mary Kren who has been rolling off some good games here of late, did it again last Thursday with outstanding games of 142, 198, 182 for a total series of 522. Mary is the 11th member of the circuit to join the "500" club. The Tezak team just couldn't get going. Dot Dolinshek led the losers with a 399 series.

The Avsec Printers stamped out the Joliet Office Supply team twice. The Printers hit their team high with a 661 in the first game. Their 661 is second high in the league. Ann Papesh pitched a couple of nice games for a series of 467 which was tops for the Printers. Barb Buchar's good first game brought her series up to a 444. About three weeks ago Doris Fabian hit her first 200 game, but she did not intend to stop there, so last week she scored another 200 game and also hit her first 500 series. Her games of 202, 165 and 166 totaled a 533 series.

The dates for the KSKJ Bowling Tournament have been changed to the week-end of April 29 and 30, instead of April 22 and 23 as previously stated in last week's issue.

Schedule for Feb. 24: Allen's Orange Crush vs. Joliet Office Supply; Peerless Printers vs. Tezak Florists; Gorsich Markets vs. Avsec Printers; Joliet Engineers vs. Schuster Plumbers.

The standings:

W. L. Pct.
Schuster Plumbers 35 16 .686
Allen's Orange 31 20 .608
Joliet Engineers 28 23 .549
Avsec Printers 26 25 .510
Gorsich Markets 23 28 .451
Joliet Off. Sup. 22 29 .431

The Joliet Engineers dropped a pair of games to the Allen's Orange Crush. Mary Znidarsich took the lead for the Allens by marking up a Tezak Florists 20 31 .392 nice 190 in her last game and Peerless Prints 19 32 .373

ACTIVITY GIRLS SCORE WELL

Joliet, Ill.—Even though only five members of the KSKJ Girls Activity Club showed up to bowl last Thursday, the girls had a good time in marking up nice games.

Darlene Churnovic was top marker for the Club with these games: 144-129-145 which totaled a nice series of 418. Theresa Ambrose was next in the line of high scorers with a 395 series. She hit a couple of nice games of 135 and 148. Clare Carpenter was just five pins behind Theresa with a series of 390. Clare's good games were 135 and 144.

Betty McCarthy started off with a 131 game and decreased slightly in her final games to mark her up for a 369 series. Marian Buthala has been improving considerably in her scoring. She ended up with a 336 series last week.

You've really improved in your scoring, girls. Keep up the good work!

ZELEZNICKAR SWEEP CLEAN

Chicago, Ill.—Paced by Frank Gottlieb, 566, and Louie Rabetz, 526, the Zeleznikar Fuels fired up for three in a row over the Monarch Beers in last week's Steve's pin session. Edwin Zebic, 501, and John Terselich, 429, did best for the losers.

While the Jerin Butchers were giving a 2 to 1 setback to the Korenchan Grocers, the Fidelity Electrics did likewise to the Gottlieb Florists. High men were Frank Bicek, 546, Urban Strohen, 482, Louie Zulich, 479, Eugene Sajovec, Joe Osterman, 460.

On other aisles the Kosmach Boosters edged the Park View Laundry and the Tomazin Tavern won the slim verdict over the Darovic Lawyers. Top scorers were John Zefran, 558, Pete Bogolin, 529, Vincent Novak, 522, Wally Smyth, 521, Frank Kovacic, 545, J. R. Tomazin, 543, Louie Dolmovic, 553, Tony Darovic, 496.

Contributors to the 200-bucket; Frank Gottlieb,

OUR
PAGE
WAR
KITCHEN
By
FRANCES
JANCER
1110 Third St.
La Salle, Ill.

The following is a sample of some of the letters recently received in applying for the endorsed recipe for potica, which was offered to the readers of the War Kitchen, upon receipt of a stamped, self-addressed envelope.

Dear Miss Jancer:

I was pleased to note in your column that a recipe for potica was available.

Would you kindly send a copy to each of the following persons, addresses on the other side of this letter. Your recipes are grand and we enjoy them, particularly those native Slovene goodies our mothers were so adept at making. They were usually table talk at our house, but thanks to you, we can now revive our past pleasant memories and sit down and eat them.

If requests are accepted, perhaps you can help us. We are drooling here at our house for a dish my mother made. We called them strukla, no doubt I abuse the spelling but maybe I can enlighten you a bit.

The base was a dough similar to that for strudel, the filling cheese and parsley. This was made the same manner as strudel only they were cut into pieces about three inches long and dropped into boiling water. After they were cooked and drained they were then generously covered with buttered bread crumbs and popped in an oven for a short time.

We would be grateful to you if you have any such recipe and would be kind enough to publish it.

Thank you for any attention given to this letter.

Faithful reader,
Mary Flajnik,
601 Stephen St.,
Ambridge, Pa.

Slovenian Strukle

2 eggs, slightly beaten, 1 teaspoon salt, about 2 cups flour.

Add salt to egg; gradually add flour enough to make a very stiff dough. Turn out on floured board, knead 3 to 5 minutes, then roll out in a thin sheet, like you would for noodles. Cover this dough with a mixture of 1 egg mixed with butter, and beaten together.

Then toss cottage cheese over the entire surface, using a coarser cottage cheese, or if necessary drain the cream off of the ordinary cottage cheese you get in stores today. Roll as for a jelly roll or potica into one long roll. Then cut into lengths desired, normally three inches, and drop in boiling salted water, and cook for at least one-half hour, until done, just as noodles have to be cooked. These can then be drained, and served with grated cheese, or as the request says, cover with buttered bread crumbs and popped into an oven to dry out a little, not too long, as they are already thoroughly cooked in water.

The second testimonial is as

MINUTES

(Continued from page 7)

Accounts Receivable December 31, 1943:		
Unpaid assessments	\$ 12,329.34	
Matured interest and rent	41,339.28	
Assets of Glasilo	304.22	
Unpaid mortuary fund	33,858.82	
Transfer from Juvenile Dept.	1,171.26	
Inventory	12,688.91	— \$ 101,691.83
Total	\$ 5,299,815.44	

Accounts Payable December 31, 1943:		
Unpaid benefits	\$ 20,889.95	
Salaries, Awards, etc.	4,983.25	
Taxes on Real Estate	2,540.24	
Credit to transfer members	130.89	
Unpaid mortuary fund	32,386.13	
Credit to societies	32.58	
Miscellaneous Accounts	1,908.00	— \$ 62,871.04

Net assets Dec. 31, 1943		
RECAPITULATION OF ASSETS		\$ 5,236,944.40

Home Office and other Real Estate		
		\$ 228,993.81
Mortgage Loans		220,667.24
Loan on Certificates		150,308.60
Bonds		4,398,329.67
Bank and Saving Loan deposits		199,524.29
Note		300.00
Total		\$ 5,198,123.61

INVESTMENTS		
Invested in mortgages	\$ 28,150.00	
Paid off mortgages, loans	75,475.53	
Invested in bonds	1,242,256.26	
Matured and sold bonds	824,508.87	

DISTRIBUTION OF FUNDS

In spite of the fact that the Adult Department has only two funds, the Expense and the Sick Benefit Fund, we do, for our own information, still segregate the funds as we had previously done. The status is as follows:

Mortuary Fund	\$ 5,186,010.94
Disability Fund	16,532.11
Sick Benefit Fund	58,034.18
Patriotic Fund	23,698.70
Special Benefit Fund (Deficit)	62,724.18
Expense Fund (Deficit)	23,428.14

In the course of the year 1943, the Mortuary Fund increased by \$330,850.30 and the Sick Benefit Fund gained \$12,460.02. Disability Fund decreased by \$2,011.18. Special Benefit and the Expense Fund have suffered a considerable decrease. At the close of 1942 the Special Benefit Fund had a deficiency of \$53,257.92; this deficiency increased during the past year to \$62,724.18. In other words, the deficiency was \$9,466.26 during 1943 alone.

As you know, the assessment for 70-year old members is paid from the Special Benefit Fund. The deficiency shows that a special benefit assessment for this purpose does not suffice; therefore, it is imperative that at this meeting we find a definite solution that will avert all further deficiency.

The Expense Fund suffered a deficiency of \$24,438.23 at the close of 1942. The deficiency during the past year was \$23,428.14. It is obvious that during the year 1943 the deficiency was cut by more than \$1,000.

DISABILITY AND OPERATIONS

During the year, 773 Disability and Operation claims have been approved. Twenty-nine operation claims were submitted by members in the armed forces.

Since the entry of the United States into the war, 41 claims for operations were paid to soldier-members.

PAYMENT OF SICK BENEFIT

Last year 3,393 Sick Benefit claims totalling \$88,882.64 were paid. The balance in the Sick Benefit Fund amounts to \$58,034.18.

There are 10,626 members insured in the Sick Benefit Department, as follows:

\$2.00 per day	645 members
\$1.00 per day	8,794 members
\$5.00 per week	996 members
\$ .50 per day	191 members

ASSESSMENT FOR 70 YEAR OLD MEMBERS

The assessment for 70-year old members is paid for 818 members. This assessment amounted to \$21,818.15.

From January 1941, when 70-year old members ceased paying their own assessment, to December 31, 1943, the amount paid for these members totalled \$207,530.72.

follows:
Dear Miss Jancer:
Would you please send me til foamy. Beat milk until it the jello mixture starts to thicken beat until it the potica recipe mentioned in stands in a peak. Mix the two the edges. After the jello mixture starts to thicken beat un-

til it begins to thicken. Pour the War Kitchen. I enjoy your ingredients well. Let stand in coarser cottage cheese, or if necessary drain the cream off of the ordinary cottage cheese you get in stores today. Roll as for a jelly roll or potica into one long roll. Then cut into lengths desired, normally three inches, and drop in boiling salted water, and cook for at least one-half hour, until done, just as noodles have to be cooked. These can then be drained, and served with grated cheese, or as the request says, cover with buttered bread crumbs and popped into an oven to dry out a little, not too long, as they are already thoroughly cooked in water.

Dissolve the jello in hot water, add sugar, lemon juice and rind and stir well. Let stand until it begins to thicken. Pour into bowl and set in freez-

er until it forms a crust around addressed envelope.

During 1943 there were 61 deaths among the members who were past 70 years old. From January 1, 1941, to Dec. 31, 1943, a total of 520 members over 70 years old have died.

MEMBERSHIP—ADULT DEPARTMENT

Membership December 31, 1942	27,882
Newly admitted and reinstated	1,147
Total	29,029

Deaths	300
Withdrawn and suspended	458 — 758

Membership December 31, 1943	28,271
Increase in membership	389

Adult Department insurance totals \$22,018,506.

DEATHS

There were 300 deaths among our members during 1943, who carried \$237,889 insurance.

Among the deceased are 13 soldier-members. The total number of reported deaths among the soldier-members is 20.

MEMBERS IN THE ARMED FORCES

There are 3,410 members serving in the armed forces.

SUMMARY OF MEMBERSHIP ACCORDING TO PLANS

Plan	Number	Insurance
A and B	13,067	\$10,958,500
C	3,284	2,721,500
D	4,399	3,264,000
E	59	36,000
F	286	215,250
G	35	26,250
CC	2,480	1,811,000
DD	2,944	1,927,250
EE	44	27,000
FF	489	346,750
GG	58	45,750
HH	192	121,000
Paid-Up Cert.	6	3,256
BB	928	515,000
Totals	28,271	\$22,018,506

JUVENILE DEPARTMENT—FINANCE

Income:

Received from societies	\$17,337.67

<tbl_r cells="2" ix="3" maxcspan="